

نایابی ہمہ لبرارده

Published by

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.
Islamabad, Sheephatch Lane, Tilford, Surrey, GU10 2AQ, U.K.

© 1988 Islam International Publications Limited.

ISBN 1 85372 094 1

Printed by
RAQEEM PRESS
Sheephatch Lane, Tilford, Surrey GU10 2AQ U. K.

هوئی پیشکش کردن

به هوئی جهژن گرتن بو سدهمین سالی دامه زانندنسی
کور (جماعت)ی جیهانی ءحمدی یه. (لا آله الا الله محمد) دخ
- رسول الله) .

هوگران و پهروانی بیژهی پاکي: (لا آله الا الله محمد) دخ
- رسول الله) .

له بهر خاوینی دل و دهرونی بیلالی حبهشی که له و پهروی
بروادا خوی بو کوټ و بهندو شهکه نهجو شهید کسرالان
راگرت و تابشتی هیئا ، شه دیاری یه ، پاکه تان پیشکش ده کهین .

"بهناوی خوی تاقانهی بیچون"

« بهر گول »

بو هر کامه له نایه تهکانی قورشان و اتا گهلیکی ساکارو
روناک ههیه، تهنانت، نهگهر خویندر بو بهکه مجاریش
وهرگهراوهی شهوه بخوینیتهوه، له واتاکانی قورشان تی دهگا و
شادی و دلگهرمی روی تی دهکا، دیاره هر بهشه له نایه تانه
خوی و اتایهکی تایبته و بهرز و خونجا و، و گونجا ویان بو ههیه
کهله ریگای جوړا و جوړهوه رازو نهینی خویان نیششان
شدهن، دیاره له نیوان نایه تهکانی قورشاندا پیئوهندی
ریک و پیک و جوان ههیه هر وهکو زنجیرهیهک، ئالقه ئالقه
واتاکانیاں لیک ههله پیکروان و سهرنجی خویندر بههره ولای
خویان را شهکیشن ه

ئهلف: دیاره وهرگه راندنی قورشان بو سهر زمان و
زاراوهی بهرهی مرؤف به هر زمان و زاراوهیهک بیئ
ناتوانی و اتاکانی قورشان دهقا و دهق به تهوا وهتی را
بگهینی، چونکا قورشان کهلامی خوی بی برانهوهیه،
دیاره و اتاکانیشی بی برانهوهیه و قسهی بهرهی مرؤف

برانهوهی بۆ ههیه، که وابی پر و واتای قورئان به
زمان و زاراوهی به شهر ناگونجی و باش ناخونجی و ناخوینی،
ئهگەر ئهوه نهگرینه بهرچا و، قورئان زۆر سوک وئاسان له
سهردل و دهرون دهنیشی وله بیر و میشکدا جیگر دهبی،
قورئان ئا وینهیهکی سالا نمای تهواوه که ههمو واتا
و مهبهستیکی تیدایه، وه له چهن ئایهت دا قسهی له باری
ئابوری له نیزامی ئیسلامی دا کردوه و به روناکی لی دواوه.

به داخوه زۆری کۆر و کۆمهلگای خهکی دنیا له بهر
جیاوازی زوان و فرهنگ و نیژاد و باری نیشتمانی هیمان
لهم رۆژ گاره شدا له موتالا کردنی ئهم پهراوه عاسمانییه
بی به شن.

براستی جی داغ و دهرده که دواي ۱۴ سهته هیمان قورئان
نههاوته سهر زیاترله ۵۰ زمان، که چی ئینجیل تائیسـتا
هاوته سهر (۱۸۰۸) زوان.

جا له بهر ئهوهی (فیرقهی ئیسلامی ئهحمهدییه) گرینگییهکی
تایبته ئهدا بهم کاره وئهم کاره گرینگی گرتوته ئهستۆ
بهخته وه رانه تائیسـتا ۱۸۰۹ زاینی که لهگهله سهده مین سالی
دامه زانندی (فیرقهی ئیسلامی ئهحمهدییه) ریکهوتی ههیه

قورئانی هیئاوہتہ سر (۵۰) زمان و لہ همان کات دا چہندہا
جزو ہی هیئاوہتہ سر زمانگہلی جیا جیا ، بۆ ئوہ باشترین
شیوہ بۆ ئوہ و خویند ہوارانہی کہ ئاگاداری بیکہ کی کہ میان
لہ قورئان ہہیہ ، ئوہ و ئایہتانہی وا بنچینہن بۆ فیئر کردنی
بناغہ دارئیز راوہکانی ئیسلام گرتومانہتہ بہر چاا و و
ہیئاومانہتہ سر زاراوہ جیا جیاکانی دنیا، ہیواداریین
ئم کارانہمان لہ بارہگای خوی مہزن و لای ئوہوانہی وا
تونی ئاگادار بونی واتای قورئانن و ہر بگیردرئ و خوا
ئم خزمہتہمان لئ قہبول بکا و یارمہتیمان بدا تا
بتوانین زیاتر بۆ قورئان کار بکہ بین و بکوشین، گبول
بژیری ئایہتہکان لہ سر بنہرہتی مہبہستہ گرینگہکان
بہم جوړہن :

- ۱- خااوا
- ۲- پہری
- ۳- قورئانی کہریم
- ۴- پیغہ مہبران
- ۵- پیغہ مہبری ئیسلام (د . خ)
- ۶- پہرستیین
- ۷- روژو

- ۸- به‌خشین له ریگای خووادا .
 - ۹- حج کردن و توافی ماله خوا .
 - ۱۰- په‌یامی خاوبین بو بهره‌ی مروّف .
 - ۱۱- ریگای به‌ده‌س هیئانی زانستی خو و ئاکاری چاک .
 - ۱۲- نیزامی ئابوری ئیسلامی .
 - ۱۳- خه‌بات (جیهاد) جه‌نگ ومله‌به‌ملاتی کردن بو خوا .
 - ۱۴- خو و ئاکاری بو‌رواداران .
 - ۱۵- مافی به‌رانبه‌ر بو ژن و پیاو .
 - ۱۶- حرام بونی سوت خواردن .
 - ۱۷- تیّ بینیه‌کانی قورئان .
 - ۱۸- بیرورا‌ده‌برین سه‌باره‌ت به‌جیهانی سوروشتی .
 - ۱۹- دوعا و پارانه‌وه‌کانی قورئان .
 - ۲۰- سور هی کورت‌له‌ قورئاندا بو له‌ به‌ر کردن .
- به‌یارمه‌تی خوی تاقانه‌ و بی لفو مه‌زن فیرقه‌ی ئیسلامی
 شه‌مه‌دییه قورئان ده‌هینیتیه‌ سه‌ر شه‌م زمانه‌ : بنگالی،
 دانمارکی، هولهندی، ئینگلیسی، فانتی، فیجی، فه‌رانسه‌وی،
 شه‌کانی، گرومکه‌ی، هوسا، هیندی، شه‌نده‌نوژی، ئیتالیا ئی،
 لیکائیو، لوگوندا، پرته‌قالی، ئیسپرانتو، سوھیلی، ئوردو،
 شه‌مش، موژده‌به‌کی گه‌ و ره‌یه‌ رای‌ده‌گه‌ بینین .

وهرگه راوهی قورئان به ۲۰ زمان نامادهی چاپ و بـلـا و
کردنوه یه به مجوره : به زمانی آلبانی، اسامی، ثاریانی،
چینی، گهجرانی، ژاپونی، کورهیی، مالانیائی، ماندهلی،
ماراتانی، نورویژی، پشتو، لهستانی، سندی، ئیسپانیایی،
سوئیدی، تامیلی، تلگومی، تورکی، ویتنامی، وکنریه

بو به دهس هیئانی ئهم تهرجه مانه و پرسپار کـسـردن
ئهتوانن راسته و خو له بلا و کاران یا (الله) فیرقهی ئیسلامی
ئهمده ییه پیوهند بگرن .

ئهبی بزانی، بوئی ئهم نیشانه خرا و نهته بهر چا و له
بهر جیاکردنوهی ئهو مهبستانهیه، که خرا و نهته بهر چا و،
نابی ئهوانه به ناوی بهشی ئهوا و له قورئان دابنرین،
ئهم ئایهتانهی وا لهم گووارهدا گول بریزکراون له لایهن
هزرهتی میرزا تاهیر ئهمده، که له سهرانسهری دنیا دا
ئیمامی فقیهی ئیسلامی ئهمده ییهن ئهجام د راوه .

S. H. ABBASI

Add. Vakil-ut-Tasneef
&
Nazir Ashaat
London

"پیشکش" ہش

لہم کتیبہدا وەرگہراوہی بنہرہتسی
واتاکانی قورعانی کدریم لہ بابہت
ثایاتی گول بژیرہوہ بہ زمانی کوردی
پیشکش شہ کری.

واتای ثایہتہکان بہ زمانی کوردی
بہ ہووی برامان :

موحہمد صالح ئیبراہیمی
موحہمدی (شہ پؤل)

ہیئتہنراوہتہ

س

زمانی کوردی.

"برواری"

۱۶ نوامبری سالی

۱۹۸۷ زو ۲۳ ربیع-

الاول ۱۴۰۸ کو

۲۵ وەرانی ۲۵۹۹ کو

ثابانی

۱۳۶۶ ہتاوی.

- ۱- خوا (اللّه) و صیفه‌ته‌کانی خوای
بهرزو بلینسد،
۱
- ۲- پهری (مهلائیکد)
۱۰
- ۳- قورعانی که‌ریم
۱۴
- ۴- راگه‌یاندنی په‌یامی پاک (نهبی)
۲۲
- ۵- پیغهمبه‌ران (ئهن‌نبیا و میثاق النّبیین)
۳۲
- ۶- پیغهمبه‌ری ئیسلام (هزره‌تی محمّد د-خ)
۳۸
- ۷- روژو
۴۱
- ۸- به‌خشین له ریگی خوادا (زه‌کات)
۴۳
- ۹- حج کردن و توافی ماله‌ خوا
۴۸
- ۱۰- ریگی‌ای به دهس هیئانی زانستی
۵۳
- ۱۱- خوو ئاکاری چاک
۵۷
- ۱۲- نیزامی ئابوری ئیسلامسی
۶۸

- ۷۱ ۱۳- خهبات (جيهاد) جهنگ و مله به
- ملانتي کردن بو خوا ،
- ۷۸ ۱۴- خوو ئاکاری بهرواداران
- ۸۶ ۱۵- ماغو حوققی بهرانبهرا (بوژن و پياو)
يا مافي ئافرهت
- ۹۲ ۱۶- حرام بونی سوت خسواردن
- ۹۶ ۱۷- تي بينيه کانی قورعان
- ۱۰۳ ۱۸- تي روانين له سوروشت
- ۱۱۰ ۱۹- خوا بانگ کردن و پارانهوه
- ۱۱۸ ۲۰- سور هی کورت له قورئاندا بو له بهر کردن °

—۱

خَوا (اللَّهُ)

خَوا نَم ناوه بۆ به ديهيننهرى جيهان و ئه وهى وا لسه دنياى بوندا ههيه به كار ئه برى، نَم واژه له زمانى عه ره بى و كوردى دا بيجگه له زاتى پاكى خَوا بۆ هيج شتيكى ديكه به كار نه براوه .

له زمانه كانى ترا چن ناو بۆ خَوا ههيه كه به تيكرا ئاوال ناو و به وئينهى كو (جهم) به كار براون كه چى خَوا (اللَّهُ) هه رگيز به شي وهى جمع به كار نه براوه .

۱- به ناوى خَواى دلاواو دلوفان
۲- ستايش تايبه تى خو دا به كه
پهروه ردگارى ههردو جيهانه
۳- خَوايهك كه به خهرو دلاواو
دلوفانه (هه مو تاكيك هه مو
كه سيك شه كه وئته بهر ره حمه تى
خَوا)

۴- خَوايهك كه خاوه نى يَوم:
(روژى جهزاو سزايه . . .)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝

الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

مَلِکِ یَوْمِ الدِّیْنِ ۝

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝

۵- نهی پهروه ردگار! ته نیا تو
نه په رستین و هر له تویش یار
مه تی نه خوازیمن .

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝

۶- ښه به یو ریگای راست پرینموی
بکه .

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۝ غَيْرِ

۷- ریگای که سانیک که نه وانت
خستوته به ر ره حمه ت و نازو
نیعمه تی خو ت .

الْمَغضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝

الفاتحة : ۱-۷

نهک ریگای که سانیک که لیان توره و
قه لسی و غزه بت لیگرتون و نه مان
خه یته سهر ریگای ، ریگالی هله
بووان (و ریگا گوم کراوان) .
(سوره ی فاتحیا) .

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ۝

۲- هه وهی له ئاسمان و زه وی یه
بو خوا ستایش و ته سیح نه کسا
(به پاکي خوی یاد کرده) و
نه وه عمه زیز و حه کیم .

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ يُخَيِّرُ وَيُمِيتُ ۝
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

۳- مولکی هه بون و فه رمانروایی
ئاسمانمکان و زمو ی تاییه تی نه وه
زیند و نه کاو نه مریئ و نه وه و به
سه ره رشتیکدا قداره .

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ ۝ الظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۝ وَهُوَ
يَحْكُمُ شَيْءٍ ۝ عَلَيْهِ ۝

۴- نه وهل و ئاخرو زاهيرو باتن
نه وه ، له هه رشتیک ئاگاداره
نوخته : چون خودا لایه ته ناهیه
له صیفات ی خوادا جه معی
نه ضداد عمه یه .

۵- نه و که سیکه که ناسمانه کان
 رره وی له شه شروژ (شه ش
 ده وران) دا خولقاند ، جا
 له سه رته حتی قودره ت قهراری
 گرت (و که وته ته گبیری چیپان
 نه وه ی له زه وی رو نه چینی
 نه ی زانی و نه وه ی وا له و
 دیته ده ری و نه وه ی له
 ناسمان دیته خواری و نه وه ی وا
 به ناسمانا سه رده که وی ، وه
 نه وه ی وا له گهل ئیوه دایه له
 هه رجی یه اک بن، وه خودا
 سه باره ت به وه ی نه نجامی
 نه ده ن بینایه .

۶- مالیکیه ت و فه رمانره وایی
 ناسمانه کان و زه وی تایبه تی
 نه وه ، وه هه موشتیله بو لای
 خوا نه گه ریته وه .

۷- شه و نمباته ناو روژ (شه و
 نمکاته روژ) وه روژ نه باته ناو شه و
 وه نه و دانایه به وه ی (به سه ر
 دلاندا حاکمه) له ناو دلان دایه
 نوکته : ذات ، له لوغه تی عه ره بدا
 به واتای (عیسن و حقیقت) .
 نه هاتوه نه مه زارا وه ی فه لا
 سیفمیه ، به لکو ذات به واتای
 (خاوه نی شتیکه) که وا بسی

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
 أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ - يَعْلَمُ مَا يَلْمِ فِي
 الْأَرْضِ وَمَا يُخْرِبُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
 السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا
 كُنْتُمْ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
 تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُوجِبُ الْإِثْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوجِبُ النَّهَارَ فِي
 اللَّيْلِ، وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

ذات الصدور) ناماژہ یہ ، بسو
 نیہ ت و ئہ قیدہ گہلی ، کہ دلی
 ئینسانی له ئیختیاری ، خوئی
 گرتوہ و بہ سه ریا حاکمہ .

۸- به خواو پیخہ مبه ری بروا و
 ئیمان بہینن ، وہ له وه ی وا ،
 ئیوہ ی کردوٹہ نوینہ ری (خوئی)
 ئینقان بکہ ن (ببہ خشن) وہ ئہ و
 کہسانہ ی وا له ئیوہ بروایان ہیٹا و
 بہ خشیان (له ریگای خوادا) بسو
 ئہ وان ئہ جرو پایا اشئ گہ ورہ ہہ یہ
 (سورہی الحدید)

۲- ئہ وه ی وا له ئاسمانہ کان
 و زہ وی دایہ (بہ زمانی تہ کوین
 و مہنتیقی فیطری) بوخووا
 تہ سبیح و ستایش ئہ کا (یادی
 - پاکی خوائہ کا) مولکی بون
 (وفہرمانرہ وایی ہەر بوئہ وہ
 وہ حمہدو ستایش ہەر بوئہ وہ
 وہ ئہ ویشہ بہ سہر ہہ موشتیکدا
 توانا و بہ قودرہ تہ .

۳- ہہ ر ئہ وہ ، کہ ئیوہ ی ئافہ ریدہ
 کرد (ہندی) له ئیوہ کاتسرن و
 (ہندی) له ئیوہ بروادارہ ، وہ
 خودا بینایہ بموہی ئہ ی کہ ن .

۴- (خوا) ئاسمانکان و زموی بہ
 حہ تی ئافہ ریدہ کرد (خولقاندی) و

اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَاَنْفِقُوْا مِمَّا جَعَلَكُمْ
 مَسْتَخْلِفِيْنَ فِيْهِۗ ۗ قَالَتِيْنَ اٰمِنُوْا مِّنْكُمْ وَاَنْفِقُوْا
 لَهُمْ اَجْرًا كَثِيْرًا

الحديد : ۲-۸

يُسْتَحْرِلُوْهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ لَهُ
 الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ۗ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كٰفِرٌ وَمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ ۗ
 وَاللّٰهُ يَمَّا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ

فَأَحْسَنَ صُورَهُمْ وَالْيَوْمَ الْمُعْصِرُ ○

شیوهی ئیوهی کیشا و جوانیشی کیشا

و هه ره بۆ لای ئهوه گهرانه وه شی .

۵- ئه زانی ئهوهی له ئاسمانه كان

و زه ویدا یه و ئه زانی ئه وه ی

(ئیوه) ئه ی شارنمه ، وه ئه وه ی

ئاشکرای ئه که ن . وه خودا به

رازی دل و ده رونی خهک ئاگاداره

سوره تغابن $\frac{۶۴}{۳۵}$

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُوْنَ

وَمَا تُعْلِنُوْنَ ، وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذٰلِكَ الصُّدُوْرِ ○

التغابن : ۲- ۵

۹۶- خوا جیا کاره وهی نسا و که و

پیسته له یه کتر ، زیند و له مرد و به

دی دینی و مرد و یش له زینسد و

(وک مر له هیلکه و هیلکه له مر)

ئه مه یه خوی ئیوه ، ئه ی بۆ چ

له خه ئی لائه ده ن ؟

إِنَّ اللّٰهَ ذُوْلُ الْقُوَّةِ وَالنَّوَى ، يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ

الْمَيِّتِ وَنُحْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ، ذٰلِكُمْ اللّٰهُ

فَإِنِّي تُؤْتِكُوْنَ ○

۹۷- خوا لاده ری په رده می بمیانه

وه شه وی کرد و ته مایه ی ئاساییش

و ئارامیش ، وه خۆرر مانگی کرد و ته

هوی حیساب کردن ، ئه مه ئه ندازه

گرتنی خوی تووانا و دانا و زانایه .

فَالرِّقِّ الْاِضْبَاجِ ، وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ

وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ، ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ الْعَزِيْزِ

الْعَلِيْمِ ○

۹۸- ئه و که سیکه (چرای) ئه ستیره

کانی بۆ ئیوه (روناک) راگرتوه تا له

تاریکایی ئه و شکانی و زه ریا (ده ریا)

له سۆنگهی ئه وانه وه رینوینسی

بکرین ، نیشانه کان (ی خۆم) بۆ

که سانی که ئه زانن (و ئه هلی بیرو

ئه ندیشه ن) به جیا جیا به یان

کـرد .

هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمْ الَّتِجُوْرَ لَتَمْتَدُوْا

بِهَا فِيْ ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ، قَدْ فَضَّلْنَا

الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ○

۹۹- نه و که سیکه ، ئیوهی له یه ك نه فس له ئارامگه (مند آلانی دایك) و وه دیعه تگه (پشتی باوك) ئافه ری ده کرد . له خانیكدای هه ند ئی له ئینسانه كان پایه دارن (له روانگی ئیمان یا خیلقه تی کامیل) و هه ند ئی ناپایه دار ئیمه نیشانه کانی خۆمان بو که سانس ئه فامن و نه زانن به یان کرد .

۱۰۰- نه و که سیکه له ئاسمان بارانی باراند و به و بارانه گیای جوړ به جوړمان رواند (شین کرد) له وه ساقه و شاخه ی سه و زمان رواند و له وانه شده نکي پرو له خونچه ی داره خورما هیشو مان به تاله باریکانه ، نارد ه دیوی ده ری و باغ به هه مو جوړه تری و زه یتون و هه نارجا له یه ك بچن یاله یه ك نه چن ، کاتی که میوه ئه دا پروانه میوه که و شیوه ی گه یشتی ، چونکا له وا نیشانه گه لی بو تاکه تاک و هـــوۆزی خاوه ن پروا هه یه .

۱۰۱- هه ند ئی له کافران (وهکو مه جوس) پهری و جنوکمیان به هاویه شی خوا (نه زانی) دانا بو،

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِبُ مِنْهُ حَبًّا مَاتَرَ الْكِبَاءَ، وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْحِمْ قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَبْتِ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالزَّمْكَانَ مُشْتَمِيمًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ، أَنْظِرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

وَجَعَلُوا لِشَيْءٍ شُرَكَاءَ الْإِنِّ وَخَلَقَهُمْ ۝

خَرَقُوا لَهٗ بَنِينَ وَبَنَاتٍ يَّغْيِرُ عَلَيْهِمْ
سُبْحَانَهُ وَتَعْلَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ

الانعام: ۹۶-۱۰۱

له حالئکدا خوا خووی هه موئه وانهی
خه لئ کرد وه • وهه ندئی تر له
کافران (وهکوئه هلی کتیب و موش
ریکانی قوره یش) (عه زیـزو
مه سیح و په ری یان) به کـورپو
کچی خوا دانا بو: (ئه زانی) به
بئی زانست (به دروله به رنه زانی
ئاوایان دانا بو) پاکه خواوله و موش
بلیند تره که بو وه صفی هه لـی
ده به ستن •

۶

سورهی انعام

۱۰۱ تا ۶۶

۲۵۵- هیچ مه عبودی بـیجگه له
زاتی خوای تاغانهی زیند و که قائیم
به زاتی خوویه تی و مه و جودات و
بونه وه رانی تر قائیم به ون و جودی
نیه ، هیچ کاتی خه وه نو چـگه :
(وه نه وز) و خموی قورس ئه و ناگری
(و ده مئ له ته گبیری جیمـانسی
هه بون غافل نابئی) ئه وهی وا له
ئاسمانه کان و ئه وه ی وا له زه ویدا یه
تایبه تی ئه وه ، کییه که الای ئه و
به بئی فه رمانی ئه و تکاوشفاعه ت
بکا ، که وا بئ تکاوشفاعه تی تکا
کاران ، بوئه وانهی وا شیاری تکا
و شفاعه ت بو کردن ، له مالیکیه تی
موتله قی ئه و که م ناکا ، ئه وه ی

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا
تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ
إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ

إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ ۖ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

البقرة: ۲۵۶

وا له به رده سو دمی ئسه وان
(به نده کان) وله پشت سه ری
ئه وانه ، ئه ی زانی (رابورد و دوا
روژی خه لك له چاو زانستی ئه وا
یه کسان و بهرا بهره) و مه گه ربه
هیندی که بییه وئی کهس له زانستی
ئو ئاگادار نابیی (ئه وه که
ئاگای له هه مو شتیکی هه یه مو
عیلم و زانستی بهرته سکی ئه م
وئه و تیشکی له زانستی بی برانه وه
و بی ستوری ئه وه) کورسی
(حوکومه تی) ئه و ئا سما نه کان و
زه وی گرتوته بهر ، دیاره راگرتنی
ئه وانه بو خواگران نییه و بهر زو
بلیندی پله و پایه و مه زنی تایبمت
به وه (و هه ر له خوا ئه کالیته وه)

سوره ی بقره $\frac{۲}{۲۵۵}$

۲۲- ئه و خودایه که له و زیاتر
مه عبودی نییه ، له نهیننی و
ئا شکرا ئاگاداره ، هه ر ئه وه
به خه رو دلاوا و دل لاویین .
۲۳- ئه و خودایه که ، له و زیاتر
مه عبودی نییه ، حاکم و خاوه نی
ئه سلئی ئه وه ، له هه ر خه وش و
عه یبیک پاکه ، له کهس سته م
ناکا ، به برواداران ئه منیه ت

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ عَلَيْهِ الْقِيَامُ ۚ وَ
الشَّهَادَةُ ۚ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ الْمَلِكُ

تہدا ، ہمہ موشتیک لہ بن
چا وہ دیری تہودایہ ، تہو
خا و ہن ہیژیکہ بی تیشکان ، کہ

بہ ئیرادہ ولینہ وینی تہ و ہہ مو
کارو بارنیک چاک ٴہ بن ، تہو
شیاوینکی گہ ورہ یہ ، لہ وہ پا کہ
خو ، کہ ہا و بہ شی بـ
دا بنـری .

ٴ٥- تہ و خود ایسکہ خالیقی ، وہ
ٹافہرینندہ یہ کہ بی سابقہ، وہ
وینہ گہ ریکہ (بی ہاولف) نیوی چاک
و باشی ہہ یہ ، وہ تہ وہ ی وا لہ
ٹاسمانہ کان وزہ ویدایہ ستایش و
تہ سییحی تہ و تہ کہ ن ، وہ تہ و
عہ زیزو حہ کیمہ .
سورہ ی حہ شر ، ٴ٥ تا ٴٴ

الْقُدُّوسِ السَّلَامِ الْمُؤْمِنِ الْمُحَيِّمِ الْعَزِيزِ
الْجَبَّارِ الْمُتَكَبِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ٥

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَ
الْأَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٥

الحشر: ٢٣-٢٥

-۲

پهري (مه لائیکه)

واتای ئەم بیژە مه لائیکه (مه لهک) پهري بهزاراوهی دینی په یام هینەر، چونکا جوهره ئیل مهئموری هینانی قورعان بوه بو پینغه مبهەر، بهم جوړه پهري له نیزامی جیهانی ههستیدا بو به جیگه یاندنی فه رمانی خوان چ له دنیای ماده (ئه نبوژهنی) وچ له جیهانی مه عنه وی دا، له دنیای مه عنوی دا شوینی په ری راسته و خوو بی واسیته یه، جا له بهر ئەمه بی باوه ری به مه لائیکه به واتای بهستنی شاریگا به که، که نوری خوا له ویوه بو به ره ی مروف دی .

۹۸- ئە وانه ئە لین : چون
په ری یه ک ، که وه حسی
و سروش بو تو دینئ جوهره ئیله و
ئیمه د وژمنی جوهره ئیلین ، ئیمان
به تو نا هئینین ، بلئ : که سی که
د وژمنی جوهره ئیل بی (له راستیدا
د وژمنی خوا یه) چونکا شه و به
فه رمانی خوا تمورئانی نازل

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلْجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَيَّ
قَلْبًا بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُوَ

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ۝

کردوته ناو دل و ده رونی تو
قورثانی که کتیبی ئاسمانی پیشین
ته صدیقی ئە کاو رینوینی و موژد عیه
بو ئیمانداران .

۹۹- که سنی که دوژمنی خواو ،
په ریه کان و پیغه مبه رانی ئەه و
جوبره ئیل و میکائیل بی (خودایش
دوژمنی ئە وه) خوا دوژمنی
کافرانه .

سورهی بقره ۲
۶۸ ، ۶۹

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَ
جِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ
لِلْكَافِرِينَ ۝

البقرة : ۹۸-۹۹

۷۸- چاکه‌ی (ته‌نیا) به‌مه
نییه (که‌له‌کاتی نوپژا) روی
خوتان بکه‌نه لای خوره‌له‌لات و
خورثاوا (و هه‌موقسه‌و باس
له‌قیبله و گورانی روگه‌بی .
وه‌هه‌مو ده‌م و کاتی خوتان
له‌بابه‌ت روگه‌وه رابویرن)
- به‌لکو چاک و باش (وکار-
چاک) که‌سانیکن که‌به‌خواو
روژی به‌ری و پهری یه‌کان و
کتیبی ئاسمانی و پیغه‌مبه‌ران
ئیمانیا ن بیی (پروایسان-
هیئانی) وه‌مالی (خوی) به‌هه‌مو
خوشه‌ویستی یه‌ک ، که‌به‌هوی
هه‌یه (به‌مال یا به‌خوا) به
خزمان و هه‌تیوان و مسکینان و

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَ
النَّبِيِّينَ، وَأَتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَ
الْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَالصَّلَاةَ
وَأَتَى الزَّكَاةَ، وَالْمُؤْمِنُونَ بَعْضُهُمْ ذَا

پهک که و توانی ریگا ، وه به —
 سوال که ران و دیلانی بدا ، وه
 — نویژ بخوینی و زه کات بدا ،
 وه نه وانهی وا به لینیان
 دا وه به به لینی خوینیان
 وه فا بکن وله کاتسی
 ته نگانه و سهختیدا وه له —
 ناخویشی و نه خوشیدا و له گهرما و
 گهرمی جه نگدا به تابشت و
 خوړاگرین . نه مانه که سانیکن
 راستیان گوتوه (وتارو
 ره فتارو نه قیده یان یه که)
 و خو پاریز ههر نه مانه ن .
 سورهی بقیره $\frac{۲}{۱۷۸}$

۲۸۵ — پیغه مبه ره به وه ی له
 لایهن پهر و مرد گاری به وه بو یی
 نازل کراوه ، ئیمانی هیئا وه
 (و رابه ریکه به هه موقسه کانی
 خوئی بروای هه یه) و ئیماندارانیش
 به خوا و په ری یه کانی نه و ، وه
 به کتیبه کان و پیغه مبه ره کانی خوا
 به تیکرا ئیمانان هیئا وه .
 سورهی بقیره $\frac{۲}{۲۸۵}$

۷۶ — خوا له نیو په ری یه کان
 و مروفدا ره وانه کراوانتی هه ل
 ده بزیری ، خواژنه واو بینایه .
 سورهی حج $\frac{۲۲}{۷۶}$

عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ
 وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
 وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ○

البقرة : ۱۷۸

أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالِ
 الْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
 وَكُنْتُمْ وَرُسُلِهِ

البقرة : ۲۸۲

اللَّهُ يَضْطَرُّنِي مِنَ الْعَلَيْكَةِ رُسُلًا وَ مِنَ
 النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ○

الحج : ۷۶

۱۳۶ - ئەى كە سانى كە ئيماننان
 ھىناوہ ، بە خود او پىغە مېھرى
 خواو كىتېن كە بۆئە وى نازل كىردوہ
 و كىتېن : (ئاسمانى) كە لە بە را
 نازلى كىردوہ ئيمان (واقىعى) بېتىن
 وە كە سە كە خوا و پەرى يە كانى
 ئە و وە كىتېنە كان و پىغە مېھرى
 خواو رۆزى دوايىن ئىنكار بىكەوتتە
 ناو ھە لە و رىنگا بىزى بونىكى دورو
 د رىئىزە وە .

سورەى نساء $\frac{4}{136}$

۲ - ستايش تايىبە تى خود ايه كە
 ئافەرىننە ندى ئاسمانە كان و
 زە وى يە ، خوايەك كە پەرى يە -
 كانى كىردە رە سولانئ ، كە
 خاوەنى دوو سى و چاربال و پەرن
 ئە و ھە رچى بىيە وئى ، لى
 ئافەرىنشدا زىادى ئە كا ، ئە و بە
 سە ر ھە ر شتىكدا بەوزە و قادىرە

سورەى فاطر $\frac{35}{2}$

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
 وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ
 الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ، وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ
 وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝

النساء: ۱۳۷

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
 الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولِي أَجْزَحَةٍ مَثْنَى وَثُلُثَ
 وَرُبْعَ، يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ، إِنَّ اللَّهَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

فاطر: ۲

قورغانى كەرىم

قورغان ناوہ بۆكتىيىك كەخوا بەھوى جبرەئىل—لہوہ
 ناردويەتەسەر پيىغەمبەرى مەزنى ئىسلام ھەزرىتى مەھمەد (د—خ)
 كە ئاخىرىن شەرىئەتى بۆمۇرۇف تىدايە، قورغان پە راويىكە
 شىاوى خويىندەنە وە يە ولەھەرچى كىيى دىياشە زۆرت—
 دە خويىندىرئىتەوہ، قورغان لە راستىدا پەيامى خوايى—
 بۆسەر جىھانىيان كە بە وەھى بۆ پيىغەمبەرى ئىسلام بەخەلات
 — ھاتووہ و خوا فەرمانى داوہ ھەمو لەم دىنە پەيرەوى بکەن،
 قورغان بۆ ھەمو زەمانىكە و بۆھەموگەلپكە، بە لام پەراوہ
 عاسمانى يەكەنى تر بۆ زەمان و بۆگەلپكى تايىب—تە

— بون . سورەى ۳۴

۳۸

ئەم (قورئانە) كىيىك—
 پىرۆز (كەبە بەرەكەت و خىرىكى
 زۆرەوہ)، نازلما ن كىردوہ،
 پەيرەوى لى بکەن—
 خۆپارىزىن بەلكو بکەونە
 بەر رەھمەت—
 خوا . ئەنعام ۱۵۶

وَهَذَا جَنَابِ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكًا فَاتَّبِعُوهُ
 وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

الانعام : ۱۵۶

ئەو ەى وا شفاى دۆل و رەحمەتە
 بۆ پرواداران بە (ناوى)
 - قورغان نازلى ئەكەيىن
 - (بەلام بۆ) ستە مكاران
 - (كافران) بىجگەلە زيان
 شتییك زیساد
 نابى . بەنى ئیسرائیل ۸۳

۲- آلم : أ ، ئاماژە یە بۆ ، اللە
 ل بۆ جوبرە ئیل م - بۆ محمەد
 (د ، خ) واتا : ئەم قورئانە لە
 خواوہ بە ھۆى جوبرە ئیل ، بۆ
 حە زرە تى محە مە د (د ، خ) بە
 خە لات ھاتوہ .

۳- ئە مە ئە و قورئانە یە کە لە وا
 شكى نىيە ، وە ھۆى ھىدايە تە
 بۆ پارىزگاران .
 سورەى بقرە ۲
 ۲ و ۳

۲۸- بە راستى (ئە وەى حەزرەتى
 محە مە د (د ، خ) ھىناو یە تى
 تورئانى کە ریمە .

۲۹- کە لە کتیبكى پە نھسان
 و مە حفوز دا یە . واتا ئايە تى
 قورئانە ، کە لە و حە لمە حفوز :
 لە زانستى خوا دا یە و ھە لـ
 و گورانى بۆ نىيە) .
 سورەى واقیعیە ۵۶

۲۸ ، ۲۹

وَمُنزَّلٌ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
 لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا
 خَسَارًا ۝

بئى اسرائیل : ۸۳

الْعُرُ

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى
 لِلْمُتَّقِينَ ۝

البقرة : ۲-۳

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ۝

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ۝

الواقعة : ۷۸-۷۹

فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ۝

البينة : ٤

۲- که له و کتیبه دا نامه و پمراوهی
چه تیقه ت و راستی نو سراوه .

سوره ی بینه --- ۶۸ ---
﴿

۲۳- خوا باشتین قسه ی نازل
کردوه (ناردوه) کتیبی کسه
ئایه ته کانی (له روانگای ناسکی
و جوانی و پرواتا بون) و هک
یه کتره ، ئایه تی ته کراری همیه
(تمکراری شه وق هیئه ر) کسه
بیستنی ئایه ته کانی له رزه خاته
گیانی که سانئ که له پهمرد گاری
خویان ته ترسن ، له دوا پیدا ،
دمره وه و دل و ده رو نیان نه رم
ئه بی وئه که و نه یادی خوا
ئه وه هیدایه تی خویه که هه ر
که س بییه وی به وه رینوینی ئه کا
وه هه ر که س که خوا گومرای بکا
هیچ رینوینیکی بو نابئی .

سوره ی زومور --- ۳۶ ---
۲۳

۲- حَم - ره مـــزه
۳- سویند به م کتیبه ئاشکرایه
(سویند به کتیبی که حقیقه ته کانی
ئاشکرایه و واتا که شی روناکه و
به لگهی راستیشی دیاره و ریگای
هیدایه تیشی ئاشکراو دیاره)

اللَّهُ تَزَلَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَابًا ۝
تَقْشُورُهُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ
تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ۝
ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ۝

الزمر : ۲۴

حَمَّة

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۝

إِنَّا جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّاعْرِيبًا لَمَّا كَفَرْنَا تَعْوَلُونَ ۝

۴- که ئیمه ئە و مان کردە
تورغانی فه صیح وعه ره بی
تا ئیوه ده رکى بکه ن و ببیه نه
میشکتانه وه .

وَأَنَّهُ فِتْنَةُ الْكُفْرِ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذَّبَتْ

الزخرف : ۲- ۵

۵- وه ئە وه له کتیبی ئە صلی :
(له و حه لمه حفوز) لای ئیمه یه .
که به رزو حه کیمه .

سوره ی زو خروف ۴۳
۱ ، ۴

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَ
الْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا
وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ
ظَلُومًا جَاهِلًا ۝

۷۲- ئیمه ئە مانه ت(عیباده ت
و تاعه ت و خوا ناسی) مان به
ئاسمانه کان و زه وی و چیاو کیو
(بوئه هلی ئە وانه) عه رزه کرد
(پیشنیار کرد) وه ئە وانه خوین
کلا کرد و شانیان وه به ر نه دا ،
نوخته : ئاسمان به و به رزی یه و
زه وی به و نرمی و پان و به رینی و
یه و ، کیو به و سه ختی یه
ئه گه رمیشکیان هه بوایی ئە و
ته کلیفه یان وه ر نه ده گرت
چونکا وه فایان بو نه ده کرا) وه
له هه لگرتنی ترسان ، وه ئینسان
شانی وه به ردا ، بچ گومان ئمو
سته م کاری، نه زان و نادانه .

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتُ

۷۳- تا (سه ره نجام خوا به
پیاوانی مو نافق (دورو) و به

ژنانی موناقت و به پیا و انسی
 موشیریک : (پیاوانی هاو به ش
 دانه ر بو خوا) و ژنانی موشیریک
 عه زاب ، بگه یینی ، وه توبه له
 پیاوانی ئیماندارو ژنانی ئیماندار
 قه بول بکا ، وه خوا غه فورو
 ره حیمه .

سورهی ئە حزاب ۳۳

۷۲ ، ۷۳

۸۹- بلقی : ئە گه ر ئینسان وپهری
 کۆبنه وه تا وینه ی ئە م قورئانه
 بینن ، وینه ی ئە بیان بو نایستی
 هه رچه ن له م کاره دا کومه گی
 یه کترین .

۹۰- ئیمه له م قورئانه دا بو
 خه لك له هه شتیک مشتیکمان
 هیناوه (وه هه مو زانست ومه عارفیک
 له وا هه یه) به لام زوربه ی خه لك
 (له راست نه وا) بیجگه له ئینکاری
 حه ق ، کاری تریان نییه .

سورهی بنی اسرائیل ۱۷
 ۸۹ ، ۹۰

۲۲- ئە گه ره م قورئانه مان
 بنار دایه ته سه رکیتو ته ت دی
 که له ترسی خوا سه ری دانواندوه
 وله ت وپه ت بوه (خنیزه ره ی

المشركين والمشركت ويتوب الله على
 المؤمنين والمؤمنات وكان الله غفورا
 رحیما

الاحزاب : ۷۳-۷۴

قُلْ تَبَيَّنَ اجْتَمَعَتِ الْاِلٰهِيْنَ وَالْاِنْسُ وَالْاِنْسُ وَالْاِنْسُ
 تَبَيَّنَ تَبَيَّنَ تَبَيَّنَ تَبَيَّنَ تَبَيَّنَ تَبَيَّنَ
 وَتَوَكَّلْ بِخَصْمِهِمْ لِيُخْضِعَ لِيْهِمْ

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ
 كُلِّ مَثَلٍ فَاقْبَلْ اَحْزَابَ النَّاسِ اِلَّا كُفُوْرًا

بنی اسرائیل : ۸۹-۹۰

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَّرَاَيْتَهُ
 خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ

الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (کردوه) ؤه وه مه سه لیکن :—
 خه لکیان ؤه گیرینه وه تا به لک—
 بیر بکه نه وه .

سوره ی حه شر $\frac{۵۹}{۲۲}$

۸۱ — ئایا ؤه وه ی که ده لیلی
 ئاشکرای له په رومرد گاری خوویه وه
 هه بی و به دواى ؤه ویشا شاهیدی
 له لای خوا هه بیته و اه پیدش
 ؤه و یشا کتیبی موسا که پیشه و او
 ره حمه ت بو (شایه دی بو داوه
 وه کو که سیکه که وا نه بی) ؤه و
 (حه ق و حه قیقت ویستانه) به و
 (که خاوه نی ؤه م تاییه تی یانته)
 ئیمان و بروا دینن ، وه همه رکه س
 له تاغمه جیا حیاکان به و کافر بی
 ئاگر وه عده گای ؤه وه ، که وا بی
 له وا دو دل مه به که ؤه وه حه قه
 له په رومرد گارته وه یه به لام زوریه ی
 خه لک بروا و ئیمان ناهینن .

سوره ی هود $\frac{۱۱}{۱۸}$

نوخته : پیویسته بلین :مه به ست
 له (من) پیغه مبه ری مه زنی
 ئیسلامه و مه به ست له (بینه)
 له (شاهد) زمانی ره سول یا
 جویره ئیل یا ئیمانداران یا

أَمَّنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتِهِ مِن رَّبِّهِ وَيَشْلُوهُ شَاهِدًا
 يَنْتَهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً .

أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ، وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ
 الْأُمَمِ نَآبَ قَالَتَا مُوعِدَةً ، فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ

قورئان و نه زم و یعیجازی قورئانه
 و نه میری (منه) ئە چیتە وە بو
 خوا و نه میری (قبله) بو قورئان
 یا بو پیخه مبه ری ئیسلام ئە گە -
 ریتە وە و هه مو (جمله کە)
 مو بته دایه و خه به ره که یشی
 مه جزوفه و له راستیدا بـه م
 جو ره یه : (کمن لیس کذا لیک)
 یا کمن یرید الحیاة الدنیا)

سوره ی هود $\frac{11}{18}$

۹۲- وە ئە مه کتیبیکه ، نازلان
 کرد ، کتیبیکه پر پیت و به ره کهت
 ئە وه ی وا به رله و هاتوه ،
 ته صدیقی ئە کا (ئه و مان نارد
 تا پاداشه کانی خوا به خه لک
 مزگینی بدا) و بو ئە وه ی خه لکی
 ئو مولقورا (مه گه) و ئە وانه ی وا
 له ده و رو به ریه تی بیانترسینتی
 ئە وانه ی وا به ئاخیره ت ئیما
 نیان هه یه ، به و ئیمان دینن
 و ئاگایان له نوێژه کانیان هه یه
 و ئە ی پاریزن .

سوره ی انعام $\frac{6}{92}$

۳- ئە مرۆ دینی ئیوه م کامل و
 ته واو کرد و نیعمه تی خووم بو

بِسْمِهِ دَارَهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 لَا يُؤْمِنُونَ ۝

هود: ۱۸

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقٌ
 الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَرَتُّنُورًا مَّا الْقُرْآنُ
 مِنْ حَوْكَاهَا .

الانعام: ۹۳

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ

عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ
 ۞ إِنَّا ۞

السائدة : ۴

تە واو كوردن و بە ئىسلام بە ناوى
 تاينى (جاويدان) بو ئىۋە رازىم
 نوكتە : ئەم ئايە تە باشتىرىن
 بە لگە يە بو ئە وە كە دىنى
 ئىسلام ئاخىرىن دىنە چونكا
 خوا فە رمويه تى : بە وە رازىم
 واتا : ھە روه كو دو كە س شتى
 ئە كرن يا ئە ي فروشن ئە لىتن :
 رازىن يانئ : ئىترماڧى فە سخمان
 نىيە خوايش فە رمويه تى : بە
 ئىسلام كە دىنى جاويدى ئىۋە
 بى رازىم .

سوره ي مائده $\frac{5}{3}$

راگه یاندنی په یامی پاک (نَبی)

له راگه یاندنی په یامی الله (خوا) ته به همو ئه و
 هو یانه ی وا له سره شخسی په یام گیر شوینی داناوه بگيردریته
 بهرچا و، دیاره مه بهست نه وه یه موخاتهب بؤ په یامی خوا
 بایخ دابنی و وه لامي بداته وه. ثم نه صله بؤ وینه له و
 ده ستورانهی وا بؤ (موسا و هارون) ه هابتون، که برؤن له گهل
 (فرعون) دا به نهرم و نیانی قسه بکن، به باشرین ریگا بوی
 بروا .

۳۶ — ئیمه له ناوه ر ئومه تیکا
 پیغه مبه ریگمان نار دوه تا
 (فه رمان بدا) که خوا بپرستن
 وله تاغوت دوری بکن، خوا
 تا قمیکی رینمونی کرد و تا قمیکیش
 توشی هه له و گومرا بی بون
 که وا بی به زه ویدا بگه رین و

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا
 اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ، فَمِنْهُمْ مَن هَدَى
 اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَن حَقَّقَتْ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ
 فَسَيَرُؤُنِي الْأَرْضَ فَإِنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

عَارِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۝

النحل: ۳۷

بروانن (تا بزائن) سه رءه نجامی
ته كذیب كاران چلوئه ؟

$$\frac{۱۶}{۳۶} \text{ سوره ی نه حل}$$

وَ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ جَاعِلٌ فِی
الْاَرْضِ خَلِیْفَةًؕ قَالُوْۤا اَتَجْعَلُ فِیْهَا مَنْ
یُّفْسِدُ فِیْهَا وَ یَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَ ۤیَنۡحُنُ
نُۤسۡۤیۡۤیۡۤہُمۡ بِحَمۡوٰكٍ وَ نَقۡۤسُ لَکَؕ قَالَ اِنِّیْ
اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوۡۤنَ ۝

البقرة: ۳۱

۳۱- کاتئ کہ په روه رد گاری تو
په ری یه کانی ووت : من له
زه ویدا جئ نشین و فه رمان
ره وایه ک دا ئه نیم : په ری یه کان
وتیان : (ئه ی په روه رد گار) ئایا
له زه ویدا که سئ دا ئه نیسی
فیتنه و فه ساد سازئه داو خوین
ئه ریژی (چونکا بو نه وه رانی
تری زه وی که به رله ئاده م ،
هاتبونه سه ر ئه رز به پی
(خوی جیهانی ماده) ئه وانیش
توشی فه ساد و خوینریزی بون
ئه گه ر مه به ست له
ئافه رینشی مرؤف عیباده ته
ئیمه حه مه دو پاک بونی ، تو
به جئ دینین ، په روه رد گار
فه رموی : ئه وه ی من
ئه ی زانم : ئیوه نای زانن .

$$\frac{۲}{۳۱} \text{ سوره ی به قه ره}$$

۱۶۳- ئیمه وه حی و سرو شمان
بوناردی هه روه کو بونوح

اِنَّا اَوْحٰیۡنَاۤ اِلَیۡکَ کَمَاۤ اَوْحٰیۡنَاۤ اِلٰی نُوۡحٍ ۙ وَ

و پیغہ مبه رانی دواى ئه و
 سرو شمان نارد و (هه روا) بو
 ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و
 یه عقوب و ئه سباط (به نى
 ئیسرائیل) و عیسا و ئه یوب و
 یونس و هارون و سلیمان و محیان
 نارد ، وه به دواى زه بورمان دا
 ۱۶۵- وه پیغہ مبه رانی که
 به سه رهاتى ئه وانمان له
 به را بو تومان به یان کرد و
 پیغہ مبه رانی که به سه رهاتى
 ئه وانمان بو تو نه گيرا وه ته وه و
 خوا له گه ل موسا قسه ی کرد .

سوره ی نبیاء ۴

۱۶۵ ، ۱۶۳

۱۲۵- (بینه وه بیر) کاتی که
 خوا ئیبراهیمی به بیژه وهوی
 جوور به جوور تاتی کرد ، وه و به
 چاکیش له و نازمایشته هاته ده ر
 خوا به وی فه رمو، من تووم کرده
 ئیمام و رابه ری خه لک ، ئیبراهیم
 وتی : له زاروله کانم (نیشم
 ئیمامانی قه رار بده) خوا
 فه رموی : په یمانی من (مه قامی
 ئیمامه ت) به سته م کاران ناگات
 (وه ته نیائو وه ده سه له

النَّبِيِّينَ مِنْ تَحْتِهِ ، وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ
 عِيسَىٰ وَيُحْيَىٰ وَيُوحَنَّا وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
 وَآتَيْنَا دَاوُدَ رُجُودًا

وَدُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ
 وَدُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ، وَكَلَّمَ
 اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا

النساء : ۱۶۴-۱۶۵

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ
 فَأَتَمَّهُنَّ ، قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ
 إِمَامًا ، قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ، قَالَ لَا يَنَالُ

عَهْدِي الظَّالِمِينَ ○

البقرة: ۱۳۵

مَنَآلَا نِي تَوَّكَّه پَاك و بِيخِه و شَن
(شِيَا وِي)

ئَهْم پِلَه ن .

سوره ی به قه ره $\frac{۲}{۱۲۵}$

۸۸- ئیمه به موسا کتیب ،
(ته و رات) مان داو دوا ی
ئه و ه ش پیغه مبه رانیمان له
پشت سه ریه ک نارد، وه به
عیسای کوری مریم به لگه
گه لیکی روناکمان به خشی و
ئه و مان له سوئنگه ی روحولقود
سه وه، ته عیبید کرد ، ئایا له
هه ررؤژگار یکدا که پیغمبه ری
به ر خیلافی هه وای نه فسی
ئیوه هات ، له حاند ئه و اخوتان
به زل زانی (وله ئیمان هینا ن
به و ، خوتان گرت و ته نیسا
به وه ش به ستان نه کرد به لکو)
هه ندی له و پیغه مبه رانه تان
به درؤ خسته وه هه ندیکیشیان
کوشتن ؟ به قه ره $\frac{۲}{۸۸}$

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ
بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ،
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى
أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ، فَفَرِّقْنَا كَذِبَتُمْ
فَرِيقًا تَفْتَلُونَ ○

البقرة: ۸۸

۹۱- به نی ئیسرائیلیمان له
(ده ریای گه وره ی نیل)
په رانده وه ، فیرعه ون وله شکره
که ی بؤ زولم وده س درییژی
کردن به دویمان که وتن تائه و

وَجَاءُواَنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ
فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا

ده مه ی نیزیك بو بخنکن ، جا
 و تی : بر و ا و ئیمانم هینا که هیچ
 مه عبودی بیجگه له و که سه ی که
 کورانی ئیسرائیل به و ئیمانیان
 هیناوه ، وجودی نییه ، وه من
 له موسولمانانم .

۹۲ - (به لام قسه ی له گه آکرا)
 ئیستا؟ له حالیکدا که له به را بن
 فه رمانیت کرد و له موفسیدان بوی
 ۹۳ - به لام ئە مرۆ به ده نت
 (له ئاو) رزگار ده که یین (ده رت .
 دینم) تا بیته په ند بوئه وانهی
 و له دوا رۆژا دین ، وه رۆژی
 له خه لک له نیشانه کانی ئییه
 (خوا) غافلن .

سوره ی یونس ۱۰
 ۹۲ ، ۹۳

۱۷ - له م کتیبی (ئاسمانی
 قورئان) دا یادی مریه م بکه
 له و ده مه ی و له خانه واده ی
 خوئی جیا بو ه وه و که وتسه
 مه لبه ندی خو ره له آتی .

۱۸ - په رده یه کی له نیوان
 خوئی و ئه وانا راگرت (خوئی
 خزانه خه لوه تیکه وه) ، (تا

عَدُوًّا حَتَّىٰ إِذَا ذَكَرَكَ الْغَرَقُ قَالَ آمَنْتُ
 أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ
 بِنُوحٍ إِسْرَائِيلَ وَآدَمَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝

أَلَمْ نَكُنْ وَكُنَّا عَصِيَّتَ قَبْلُ وَكُنْتُمْ مِنَ
 الْمُفْسِدِينَ ۝

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِيَتَكُونَ لِمَنْ
 خَلَفَكَ آيَةً ، وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ
 آيَاتِنَا لَخَفُلُون ۝

یونس : ۹۱-۹۳

وَإِذْ كَذَبَ الْكُتُبِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّخَذَتْ مِنْ
 أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْفِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا

خه لوه ته که ی له هدر با به تیکه
 - وه بو عیاده ت کــــردن
 ناماده بی) له و ده مه دا
 نیمه (خوا) روحي خو مان بولای
 شو نارد و شویش له شکلی
 نینسانیکې بی که م و کــــوری
 خو ی به مریه م نیشان دا ،

۱۹- شو (زور تر سا و) وتی : من
 په نا شه به مه بهر خـــــــوای
 ره حمان له چنگ تو ، شه گــــر
 پار یزگار و له خوا تر سبی .

۲۰- وتی : من ره وان ه کراوی ،
 په روه رد گاری تو م (ها توم ه لات)
 تا کور یکی : (کور په لآ نه ی)
 پاکت پی ببه خشم .

۲۱- وتی : چلون کورم شه بی که
 هی مان که س ده سی بو نه بر دوم و
 نه ژا کا وم ، هیشتا نالوده ش
 نه بوم ؟

۲۲- وتی : هدر شه وه یه که
 په روه د گارت فهر مویه : شه مه
 بو م من سوک و ناسانه ، نیمه
 شه مانه وی شو بکه ینه نیشانه
 - په ک بو خه لک و ره حمه تی ک
 بی له لای نیمه وه .
 وه شه مه کار یکه تــــه و او

إِلَيْهَا رُوحًا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ
 تَوِيًّا ۝

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ بِإِذْنِ رَبِّكَ
 عَلِيمًا خَبِيرًا ۝

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ
 وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ۝

قَالَ كَذَلِكَ ۚ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلِيمٌ هَدِيدٌ ۚ وَ
 لِيَجْعَلَ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا ۚ وَكَانَ أَمْرًا

مَقْضِيًّا ۰

کراوه (وجیی قسه تیا کردنی
بوئه ماوه) ۰

وَحَمَلَتْهُ فَأَنْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ۰

۲۳- سه رنه نجام (مريده م) ئاوس
بوو شهوی برده جيکايه دی
دوره دست ۰

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ، قَالَتْ
يَلَيْتُنِي مِثْلَ قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا
مَنْسِيًّا ۰

۲۴- ژانی زان، شهوی بو لای
کولکدی داره خور مایه ک
پاکیش کرد (شهونه ژانی زور
- بوکه) وتی؛ خوژگه بهر
له مه مردبام و به ته واوی له
بیر بجوایه مه وه، (به بیری
که سانه هاتبام) ۰

فَتَأَذُّهُنَّ مِنَ تَحْتِهَا أَلَّا يَحْزَنَ قَدْ جَعَلَ
رَبُّكَ تَخْلُفَكَ سَرِيًّا ۰

۲۵- له ناکاو له ازی خوار
پی، هه رای لی کرد، خه فه ت
مه خو په روه ردگارت له ژیر
پی تو دا چاوه کانی و ئاو تیکی
(زولالی) ساز داوه ۰

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ
رُطْبًا جَنِيًّا ۰

۲۶- وه ته کانی به م (گه نده له)
داره خو ر مایه بده (رای وه شینه)
تا خور مایی تازه و گول به ده م
بو تو بوه ری نی ۰

فَكُنِّي وَاشْرِبِي وَتَرَيِّي عَيْنًا، يَا مَا تَرِيْنَ

۲۷- له م (خورا که خوشه) بخو
وه له م (ئاوه گه واریه) بخوره وه
(بنوشه) وه چاوت (به م کور په له)
روناک هه لینه، وه هر کاتی
چاوت به مروفيك که وت (به

ثامازہ) بیڑہ : من له به ر خواى
 ره حمان روژوم نه زر کردوه و به
 روژوم (روژوی بیده نگى) نه مر و
 نه گه ل که س قسه ناکم (ئه م
 کورپه له عیسا له تو ديفاع
 نه کا) .

۲۸- (مريه م) نه وى گرتبوه
 باوه شی و به ره و الای هوزه که ی
 هات ، وتیان : نه ی مریه م
 کارى زور ناشیرین و ناشیاوت
 نه نجام داوه .

۲۹- نه ی خوشکه هارون ، نه
 باوکت داوین پیس بو نه دایکت
 ژنی پیس و به د کاره بو .
 ۳۰- (مريه م) ثامازه ی به و کرد
 وتیان : نيمه چلون له گه ل منالیک
 که له نیوانک دایه ، قسه بکه یین
 و با خوین ؟

۳۱- (له ناکاو عیسا هاته قسه و)
 وتی : من عه بدی خودام و به
 من کتیبی (ئاسمانی) داوه و
 منی کردوته پیغه مبه ر .

۳۲- منی کردوته وجودی پسر
 به ره که ت ، جاله هه ر کوئی بم
 رای سپاردوم به نویزوزه کات
 مادام که زیندوم .

مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ
 لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ۝

فَاتَتْ بِه قَوْمَهَا تَحْمُلُهُ ، قَالُوا لِمَ تَصْرِيحُ
 لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ۝

يَا بَحْتِ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوِيًّا وَمَا
 كَانَتْ أُمَّكَ بَغِيًّا ۝

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ
 فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ۝

قَالَ رَبِّي عَبْدُ اللَّهِ وَاتَّخَذَ الْأَنْبِيَاءَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
 نَبِيًّا ۝

وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا آتَيْنَ مَا كُنْتُمْ سَاءَ مَا وَصَّيْنِي
 بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝

۳۳- وه منی سه باره ت به دایکم
 چاک و کار چاک خولقاندوه وه
 منی نه کردوته جه ببار وشه قسی
 (خوبه زل زان وکه لله شه ق)
 نوکته : (بِزًا بِوَالِدَتِي) بِرًّا (بسه
 فه تحی بن) به واتای مرهنی چاک و
 کار چاکه ، به لام بز (به که سری بی)
 به واتای صیفه تی چاک و نیوکارییه
 وشه بی بزانی (بِرًّا) عهتفه بو
 سر (مبارکاً) نهک بو سر (صَلَاةَ وَ
 زَكَاةَ) بهم جو رهیه (جَعَلَنِي بَرًّا"
 بِوَالِدَتِي): (خوا منی سه باره ت به
 دایکم چاکو کار چاک خولقاندوه)
 ۳۴- وه سه لام (ی خوا) بو منه لهو
 روژهی له دایک بوم و لهو روژهی
 که ده مرم و لهو روژهی که زیندو
 شه کریمه وه
 سوره ی مریم

۸۲- (بینه وه بیر) کاتی که خوا
 به لینی پتهوی له پیغه مبهران
 (وپه یره وانی نه وان) وه رگرت
 که له هه رده می کدا کتی ب و
 زانستمان به تودا و له دوا ییدا
 پیغه مبهریک ها ته لاتان ، که
 شهوی لاتانه ته صدیقی شه کا و
 شهی سه لمینی ، ئیمان پی بهینن
 و یارمه تی بدهن ، له پاشان (خوا)

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي، وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ۝

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ
 أُبْعَثُ حَيًّا ۝

وَلَاذَّخَرَ اللَّهُ مِيثَاقَ التَّيِّبِينَ لَمَّا
 اتَّيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ

به وانہی وت : ثایا پرواتان
 به وه هدیو پهیمان و به لینی
 پته وتان له سر گریدا ؟ وتیان
 (به لی) پروامان هدیو
 (خوا به وانہی) وت : (له سر رهم
 - به لینه) شایه د بن و منیش له
 - گه ل نیو هدا شایه دم .
 (اِضْر) به واتای په یمانی پته وه
 که شکانی هوئی سزا وجه زای ،
 قورسه .

سوره ی آل عمران ۲
 ، ۸۲

۷- (بینه وه بیر) کاتی که له
 پیغه مبه ران به لیمان وه رگرت
 وه له تو و له نوح و له ئیبراهیم
 و موسا و عیسای کوری مریه م وه
 له هه موئه وانہ به لینی پته ومان
 وه رگرت (که له ئه نجام دانسی
 ئه رکی سه رسانی خویمان و ریگا
 نیشان دان به خه لک و را به ری
 کردن سستی نه که ن) .

سوره ی احزاب ۷

رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ
 وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَضُكُمْ وَآخَذْتُمْ عَلَيَّ
 ذُلِكُمْ اِضْرِبِي، قَالُوا أَأَقْرَضُكَ قَالَ
 فَاشْهَدُوا وَإِنَّا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ○
 آل عمران : ۸۲

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَ
 مِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
 وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ○
 الاحزاب : ۸

پیغمبری اسلام در زره تی محمد (درخ)

پیغمبر له مانگی ئوگوستی سالی (۵۷۰) زاینی لسه شاری مهککه له دایک بوه، ناویان نا (محمد) یانی ستایش کراوه.

سی سال له تمهنی رابوردبو که شهوین به خوا لسه دل و دهرونیدا جیگای گرتبو، به دژی چهن خودایی و سهروکهکانی مهککه راپهپی و شهچوه غاری (شهور) که له دوستی میلی مهککه دابو، بیری له خوا ناسی شهکرده وه. له چل سالییدا هدر له و غاره وچی وسوروشی بووهات.

۴۶- شه ی پیغمبره رئیمه تو مان به ناو شاهید و مزگینی ده رو ترسینه ر نارد .

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۴۷- وه به ئیجازهی خوا خه لک بۆلای خوا بانگ بکهی نبیته چرایهکی روناکی دهر .

وَدَاعِيَ إِلَى اللَّهِ لِذُنُوبِهِمْ وَسِراجًا مُنِيرًا ۝

۴۸- به ئیمانداران مزگینیی

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ لَهُمْ مِنْ اللَّهِ

فَضْلًا كَثِيرًا ۝

الاحزاب : ۴۶-۴۸

بدہ کھبوڻه وان له لای خواوه
فہزل و پاداشیکی گہورہ ہدیہ

سورہی ئەحزاب ————— ۳۳

۴۸ تا ۴۷

۱۵۸- بَلَىٰ : ئە ی خە لکینہ

من ره وانہ کراوی خوا ، بو لای
هه موتانم ، ئە و خودایه ی که
حوکومه تی ئاسمانه کسان وزه و ی
هه ربوئه وه ، مه عبودی له و
زیاتر نییه ، زیندوئه کاو ئە مۆینی
که وا بقی برپوا ئیمان بهتین به
خودا و پیغه مبه ری ئومی که
برپوا ئیمانی به خودا و بیژه کانی
هه یه و له و یش په یره وی بکه ن
تا زینوین و هیدایه یت بن .

سورہی ئەعراف ————— ۷

۱۵۹

۲۹- تَیْمَةً تَوْمَانٍ نَهَارًا مَهْجَةً

- ربو سهره موخه لک تا (ئه وانہ
- به پاداشی خودایی) مزگینی
بدہ ی و (له عذاب ی وی) بیان تر
سینی به لام زور به ی خه لک
نا زانن .

س و پیشی بو نییه .

سورہی سہا ————— ۳۴

تا ۲۹

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمُوتُوا بِاللَّهِ
رُسُلِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
كَلِمَتِهِ وَأَتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝

الاعراف : ۱۵۹

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا حَافَةًً لِلنَّاسِ بَشِيرًا
وَنَذِيرًا وَلَوْ أَنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

سہا : ۲۹

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ۝
وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝

القلم: ۴-هـ

۴- هه ليهت دياره بوټو (له بار
مته ي ته نجا مدانی خزمه تي
ريساله ت دا) مافي پاداشيكي
بي سنور وبي منه ت بو هه يه .
۵- به راستي توله سر خولق و
خويه كي گه وره وچاك و به رزو
ته رزي .

سوره ي ن والقلم ۶۸
۴ تا ۵

۴۴- (هزه ته تي) محمه مه د
(د، خ) با وكي هيچ يه كه له
پيا واني ئيوه نه بوه ، به لام ،
ره سولي خوا و خاتمه
و مور وزينه تسي
پيغه مبه رانه و خوابه هه مسو
شتيک ناگا داره .

۳۳
سوره ي نه حزب
۴۱

۲۲- له ژياني پيغه مبه ردا سه ر
مه شتيكي چاك و به كه لك بو
ئيوه هه يه ، بو ته وانه ي وا
هيوايان به ره حمه تي خوا و روژي
به ري هه يه ، وه زوريش، نا وي
خوا ته به ن ويادي ته كه ن .

۳۳
سوره ي نه حزب
۲۲

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن
رَّسُولَ اللَّهِ وَحَاتَمَ النَّبِيِّينَ . وَكَانَ اللَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

الاحزاب: ۴۱

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ
حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۝

الاحزاب: ۲۳

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝
الاحزاب : ۵۷

۵۷- خواو په ریه کانی ، سلاو
له دیداری پیغه مبه ر ئه د ه ن
ئه ی که سائی که عیمانتان هیئا وه
سه لات و سه لامی بو بنیـرن و
ته سلیمی فه رمانی بن .

سوره ی ئه حزاب _____
۳۳
۵۷

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ
عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا
سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
سِيمًا هُمْ فِي دُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ الشُّجُودِ
ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوَارِيثِ وَمَثَلُهُمْ فِي
الْأَنْجِيلِ بِذِكْرِ خُرُوجِ شَطَاةٍ فَأَزَّزَتْ
فَأَسْتَغْلَطَ فَاسْتَوَى عَلَى سُرْقِهِمْ يُعْجَبُ

۳۵- محهمد ره وانه کراوی خوايه
و که سائی که له گهل ئه و دان له
به ران بهر کافراندا سهخت و
توندن وه له نیو خویانندا
دلوقان و میهه ره وانن
همیشه ئه وان له روکوع
و سجود (چه مانه وه و توپیل له
عه رز ساوین) دا ئه بینئ ئه وان ه
همیشه فه ضلی خودا و رازی بونی
ئه و ئه خوازن .

نیشانه ی ئه وان له دیمسه ن
و سیمایان (توپلیان) دا له سونگه ی
سوجه بردندا دیاره ، ئه مه یه
مه سهل و باسی ئه وان (یارانی
محهمد) له ته ورات دا وه مه سهل
و تاریفی ئه وان له ئینجیل داهم
وه کو ، زه رحا تیکه ، که وه چه یه کی
زوری ده رکردبئ ، له پاشان خه ریکی
خودا پرشتن وقه وی کردن بی تا
مه حکم و پته و بی و له سه ر ساقی

پیی خوی را وهستی و بتوانی
 خورا بگری و به نه ندازه یه ک
 هلدان و روست بکا که وه ر زیتر
 سه ری له وه سور بمینی، شه مه
 بوئه وه یه تا کافران قه لس و
 تور ه بکا، خوا به که سانی له وانه
 که بر و او عیمانیا ن هینا وه کار و
 کرده وهی چاکیان شه نجام دا وه
 واده ی لیخوشبون و شه جری
 که وه ری پیدا ون .

سوره ی فتح $\frac{۶۸}{۳۵ و ۲۹}$

۳۲- بلّی: شه گهر خواتان خوش
 شه وی له من پهیره وی بکه ن تا
 خود ایش ئیوه ی خوش بوئی و له
 گونا حانتان خوش بی و خواغه سور و
 ره حیمه .
 ۳۳- بلّی: ئیتاعه تی خوا و
 ره وانه کراوی (ئه و) بکه ن شه گهر
 مل باده ن (و په یره وی
 نه که ن کافران و) خوا کافرانسی
 خوش ناوی .

سوره ی آل عمران $\frac{۳}{۳۲, ۳۳}$

۶۷- شه ی پیغه مبه ره وهی له
 الیه ن خوا وه بو ت نازل بوه، به
 (خه لکی) رابگه بیینه، شه گهر

الزُّرَّاءَ لِيُحِيطَ بِهِمُ الْكُفَّارَہَ وَعَدَّ اللهُ
 الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ
 مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

الفتح: ۳۰

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
 يُحِبُّكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
 قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ، فَإِنْ تَوَلَّوْا
 فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِينَ ۝

ال عمران: ۳۲-۳۳

يٰۤاَيُّهَا الرَّسُوْلُ بَلِّغْ مَا اُنزِلَ لَيْلِكَ مِنْ
 رَبِّكَ، وَاِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ

وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ○

السائدة : ۶۸

نه ی که ی ، ریساله تی نه وت
نه نجام نه داوه ، وه خوا تو له
(مه ترسی) خه لك نه پاریزی ، وه
خواقه و می کافران (جه ماعه تی
کافرانی له جبار) رینوینی و
هیدایه ت ناکا .

سوره ی مائده
 $\frac{5}{68}$

پرستین (عبادات) نوژن

نوژن دوهمین روکنه له ئه رکانه کانی ئیسلام،
 دیاره یه کهم ئه سل بر وا به تاقانه بون (تەوحید) ی خواجه ه
 نوژن پتهوترین هو ی پیوهندی عه بده ، به مه عبود (خسوا) ی
 خو ی و با شترین ریگای نیژیک بونه وه یه ، خوا ، سه رنجی
 نوژن و نوژن خوین ئه دا و وه لامی ئه دا ته وه . نوژن خوین
 راسته و خو ، به هه مو گیان و له شیه وه ئه چیه نا و به رژی نی
 خوا و له حاند خوی خایدا کورنوش ئه با ، وه ک ئه مه خوا
 چاوی بریوه ته نوژن خوین ، جائه وه یه له و پهری به نده گیدا
 له حوزوری خوا راده وه ستی و نیازی خو ی به خسوا ی
 خو ی عه رز ئه کا ه .

ئایه تی ۲ تا ئایه ی ۶ سوره ی عه لاق (۹۶) ه . ئه مری پی کرا
 که ناوی خوی تاقانه رابگه بینئ ، خواجه ک ، که مرؤفسی
 خولقاندو تو ی ئه وین به خوا و به هه م نه وعانی خو ی ، له دل و
 ده رونی ئه ودا رواند . له م چهن ئایه ته دا تی بینئ کرا وه
 که مرؤف له ریگای قه له م ه وه ئه توانئ هه مو چسوره
 زانستیک به ده س به یینی ه .

ئهم ئایه تانه کورته یه کن له قورعان .

۴۔ بہ وانہ فہ رمان نہ درامہ گہ ر
 بوئہ وہ بوخوا بہ خالیصانہ
 پہ رستش و عبادت بکہ ن ،
 پہ رستینئ کہ تاییہ ت بہ خوا بی
 مہ یل بہ باتلی تیا نہ بی وہ نوٹز
 بکہ ن وزہ کات بدہ ن •

سورہ ی بینہ $\frac{98}{4}$

۶۵۔ جنوکہ و ئینسانم خہ لق
 نہ کرد ، مہ گہ ر بوئہ وہ ی (بم
 ناسن و) پہ رستش بکہ ن •

سورہ ی زاریات $\frac{51}{57}$

۷۹۔ لہ لا دانی خور (لہ لا دانی
 خور لہ ناوہ راستی عاسمانہ وہ) تا
 ئہ و پہ ری تاریکی شہ و (نیوہ شہ و)
 نوٹز بکہ ، وہ ہہ روہ ہا قورئانی
 فہ جر (نوٹزی سپیدہ دہ می
 بہ رہ بہ یان بخوئینہ) چونکا
 قورئانی فہ جر (نوٹزی دہ م بہ یان)
 مہ شہود و بینراوہ (لہ لایہ ن
 پہ ری یہ کانی شہ وورژوہ وہ) •
 ۷۹۔ لہ شہ وا لہ خہ و ہہ ستہ و
 قورئان (ونوٹز) بخوئینہ ئہ مہ
 یہ ک ئہ رکی زیادی ، بو توئیکہ

وَمَا أَمْرًا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ
 الدِّينَ ۚ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ
 يُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝
 البیتہ ۶۰

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِي ۝
 الذریت ۵۷

اقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِكَ السَّمِيسِ إِلَى عَسَى الْبَيْتِ
 وَ قُرَاتِ الْقَجْرِ، إِنَّ قُرَاتِ الْقَجْرِ كَانِ
 مَشْهُودًا ۝

وَمِنَ الْبَيْتِ فَتَمَجِّدْ بِهِ تَأْفِلَةً لَكَ ۝ عَسَى

أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّخْمُودًا ۝

بَنی اسرائیل: ۷۹-۸۰

تا به لکو په روه رد گارت تـــــــو
بخاته سه رپایه و پله یه کی شیاو ۰

سوره ی به نی اسرائیل ۱۷
۷۹، ۸۰

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ ۝

وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ۝

البقرة: ۲۳۹

۲۳۹- له ئه نجام دانی هه مو
نو یژه کان (به تایبه ت) نو یژی
ناوه راست (نیوه رۆ) بکوشن و به
خو به که م زانین په یره وی کـردن
بو (نو یژ کردن) هه ستن ۲۰
سوره ی به قره

۲۳۹

-۷

رور

قورعانی کهریم رۆژو گرتنی له سپیده ی بهره بهیانهوه تا زهده ی دهم کهل ئاواده بی له مانگی ره مهزاندای واجب کردوه . بهرۆژیون هیزی خو پاراستن و باش خو راگرتن له مروقتدا زیاد ئەکا و بهرزو بلیندی رۆح ئەباته سههری، رۆژه وان به لوتفو کهره می خوا ئاگادار ئەبی، جالهم رپگایه وهیه، که بهلوتفو گهره بی خوا زیاتر هیوادار ئەبی.

۱۸۳- ئە ی ئە وکه سانه ی وا بریواو ئیمانان هیناوه رۆژوتان له سه ر نوسراوه و واجب کراوه هه ر به و چۆره ی وا له سه ر که سانق وا به ر له ئیوه بون نوسرا بو (واجب کرابو) تا به لکو خو پارێز بن .

۱۸۴- چه ن رۆژی دیاری کراو (رۆژو بگرن) وکه سانق که له ئیوه نه خوشیا له سه فهدابون

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

أَيُّهَا مَعْدُودَاتِ قَمْن كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا

چه ن رۆژی تر (به چيگای ئەه و
 رۆژه خوراوانه بگرنه وه) و بو
 كه سانئ كه ناتوانن به رۆزوبن
 (وه كو كه سانئ كه هه ميشــــه
 نه خوئن ، پيره پياو ، پيرـيژن)
 پيوسته كه فاره (بارمته) بد ه ن
 به نه دارئك خوړاك بده ن وه
 ئە وانە ی خيرو چاكه يان ئەه وي
 (زياتر له يه ك مود : ٧٥٠ گره م :

يه ك چاره ك خوراك بده ن يا
 رۆزۆ بگرن) بوئه وان باشته
 وه به رۆزۆ بون بوئيوه باشته
 ئە گه ر بزنانن (به رۆزۆ بون چهن
 چاكه و خيري چه ن زوره) .

سوره ی به قره
 ٢
 ١٨٣ و ١٨٤

أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ. وَعَلَى
 الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مَشْكِينٍ
 فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ. وَإِنْ
 تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

البقرة : ١٨٤-١٨٥

بخشین له ریکای خوارا (زهکات)

کۆ کردنه وهی مال که له قورعاندا دیاردی بوکراوه
 مه بهسته کهی له ناوی (زهکات) دا خو ئه نوینئ، زهکات
 بهواتای پاک کردن و ههڵدانی مالّه (دارایی) دیاره زهکات
 ده رکردن له مال (و دارایی)، مال و داراییه که بو خاوه نهکانی
 پاک نه بپته وه و ئه و به شمی وا به ناوی زهکات ئه درئ
 به تاکه تاکی کۆمه ل و له ریکای دابین کردن ژیان بو
 کۆرو کۆمه ل به کار ئه برئ، ژیان خه لک هه ل ئه دا و گۆل
 ئه کا. زهکات سیه مین روکنه له پینج روکنه ئیسلام،
 زهکات دان گرینگ بونی بهر پرسیاربونی مرۆف له خندها و
 نهوعانی خویدا نیشان ئه دا ئه مه خو ی دهنگ دانه وه یه کی
 زۆر پرواتایه له ئیسلام دا.

۴۳— وه نو یز بکه ن و زه کات
 بده ن له گه ل رو کوع کارا ن
 سه ر بچه میننه وه و بچنه
 رو کوع (و نو یز به جه ماعت
 بکه ن) • به قره $\frac{1}{43}$

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَ
 ادْكُمُومَةَ الزَّكَاةِ ۝

البقرة: ۴۴

۳۸- (که وایه) حه ق (ماف)
 ی نیزیکان و مسکینان و په ک
 که و توان بده نئه مه بسو
 ئه وانه ی واره زای خویان
 ئه وئی باشته که سانیکی
 وازگارن
 ۳۰
 سوره ی روم $\frac{30}{38}$

۲۵- وه له دارایی و مالیاند ا
 حه ق و به شی بو سوالکه رو
 بی به ش (سائل و محروم) هه یه
 (مه حروم بی به شیکه ده س بو
 لای که سرانه کیشتی و خه لک
 لایان وایی ، بی نیازه)

سوره ی زاریات $\frac{51}{19}$

۲۴- وه ئه و که سانه ی که له
 مالیاندا حه قی دیاری کرا و
 هه یه :

۲۵- بو سائل و مه حروم (سوالکه ر
 و بی به شی که ده س بو لای که س
 رانه کیشتی و خه لک لایان وایی
 بی نیازه)

سوره ی معاریج $\frac{70}{25 \text{ و } 26}$

۶۰- زه کات تایبه تی هه ژار و
 مسکین و کارکه رانیکه ، که بسو

فَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ
 السَّبِيلِ ۗ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
 وَجْهَ اللَّهِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝
 التروم: ۳۹

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝
 الذریت: ۲۰

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مِّمَّا مَنَعُوهُمْ ۝

لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝

المعارج: ۲۵-۲۶

إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَ

(کو کرد نه وه ی) ئە وه کـاـر
 ئە که ن ، وه که سانی که بو به
 ده س هینانی دلیان هـهـ و ل
 ئە درتی ، وه بو (ئازادی)
 دیله کان وقه رزاران ، وه لـه
 ریگای (پته و کردنی، ئایین) ی
 خوا ، وه داماوانی ریگاو بان
 ئە مه یه ک فه ریضه ی (گرینگی)
 خودایی یه و خوا دانا و حه کیمه .

سوره ی توبه $\frac{1}{6}$

الْعَمِلِينَ عَلَيْهِمُ وَالْمُؤَلَّفَةَ قُلُوبُهُمْ فِي
 الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ
 ابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ
 عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

التوبة : ۶۰

۲۵۵- ئە ی که سانی که بیرو اتان
 هیناوه ، له مورزی یه ی ، به عیوه م
 داوه ئینفاق بکه ن (بهه خشن)
 تا به رله وه ی رۆژیک، بگا که
 نه کرین و فرۆتن له و دا هه یه
 (تا بتوانیت به خته وه ری ورزگار
 بون له که یفه ر بو خۆت بکری)
 وه نه دوستی (و ره فاقه تی مادی
 که لکی هه یه) و نه شفاعه ت
 (پارانه و تکا کردن) چونکا ئیوه
 شیای تکا بو کردن نابن) وه
 کافران سته مکاران (هه م به
 خویان سته م ئە که ن ، هه م به
 کوڕو کوومه لی خویشیان)

سوره ی به قه ره $\frac{2}{255}$

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا
 رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ
 فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ وَالْكَافِرُونَ
 هُمُ الظَّالِمُونَ ۝

البقرة : ۲۵۵

۲۶۱ مه سه لی که سانی که مائی
 خویمان له ریگای خوا دائه به --
 خشنه وه ، هه ر وه کو ده نکیکه-
 (ده نکه گه نمیکه) که حه وت گول
 " گوله گه نم " (خوشه ، هیش-و)
 شین بکا که له هه ر گولی-ک
 یه ک سه ت دانه (ده ن-ک)
 هه بی ، و خودائنه وه بو هه ر
 که سئی که بیه وی (شیاو بی)
 دو یا چه ن به رانبه ری ئه کاو
 خوا (له روانگای قود ره ت و ،
 ره حمه ته وه) وه سيع و په ره داره
 و (به هه موشت) داناو زانایه .
 ۲۶۲- که سانی که مائی خویمان
 له ریگای خوا دائه به خشنه وه و
 له دوا ی به خشینه که شمنه ت
 ناکه ن (و نای کولنه وه و نای
 ده نه وه ، به ناو چا و که ساو له م
 ریگایه وه) نازاری که سنا نه ن
 یاداشی ئه وانه الای په رومردگا-
 ریان (پاریزراوه) وه نه ترسیان
 هه یه و نه خه فه تباریشن .

سوره ی به قه ره ۲
 ۲۶۱ ، ۲۶۲

۲۶۵- وه (کاری) که سانی که
 مائی خویمان بو خشنودی خوا و

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ
 فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ ۗ وَاللَّهُ
 يُضَوِّفُ لِمَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَتًّا وَلَا
 آدَى ۗ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ وَلَا
 خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

البقرة : ۲۶۲-۲۶۳

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ

ته ثبیتی (مه له کاتی ئینسانی)
له گیانی خویان ئە به خشن هه ر
وه کو باغیکه ، که له نوخته یه کی
بلیندا بئ و درشته باران به سه ریا
بباری (و له بهره وای ئا زاد و تیشکی

خوژ کهلک وهر بگری) و بهرو
میوه ی دوچه ندان بدا ، وه نه گه ر
درشته باران به سه ریا نه باری
نم نمه ی باران و شه ونم به سه ریا
بباری (جا هه میشته ته رو به راه)
وخوا به وه ی نه جامی ئسه دا
بینا یه

سوره ی به قه ره ۲
۲۶۵

۲۴۵- ئە وانه ی که مالی خویمان
له کاتی شه وو ژوژ ، به نهینی و
ئاشکرا ، ئە به خشنه وه ، مزه یان
ای په روه رد گاریانه وه ترسیکیان
بوئیییه ، وه نه غه مگینیش ئە بن

سوره ی به قه ره ۲
۲۴۵

مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيْتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ
كَمَثَلِ جَنَّةٍ يَّرْبُوْنَ أَصَابَهَا وَابِدٌ فَأَثَتْ
أُكُلَهَا ضَعْفَيْنِ، فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِدٌ
فَطَلَّ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

البقرة : ۲۲۶

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالطَّيْلِ وَالنَّهَارِ
سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ

البقرة : ۲۷۵

حج کردن و توافی مالخوا

قورعان به همو مسولمانان دهستور ئه‌دا حج بکمن
 کهله سهرتا سهری تهمنی خویدا بهو مهرجهی له عودهی
 بیته‌ده‌رئو ریگاش بی مهترسی بی، ناوه‌ندی ئم توافو
 حج کردنه مالخوا (کابه) یه که به پیی فهرموده‌ی قورعان
 یه‌که‌م مالیکه بو پهرستینی خوا سازدراوه. مه‌به‌ست لسه
 حج و توافی کابه ئه‌وه‌یه که مسولمانان له‌وشوینسه
 کوبنه‌وه‌و یه‌کتر بناسن تا بزانشن همو برای دیننی
 یه‌کترن و ئه‌بی به هاوارو بانگی یه‌که‌وه بن و لسه
 ریگای ئه‌نجام دانی ئم فهریضه‌وه پای به‌مه بدن که
 نوخته‌ی کانونی ژبانی ئه‌وانه همو خوابسه.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
 ۲۵ - که سانی که کافر بون و ئیمان
 دارانیان له ریگای خوا و لسه
 مسجد الحرام، که ئه و مزگه و ته مان
 بو هه مو که سن موساوی قه رار

داوه ، چ نه وانه ی و اه وئی نه ژین
 وه یا له شوینی دوره وه دینه
 نه وئی ، نه گیز نه وه (شیایو عه زابیگی
 ده ردناکن) وهه رکه س بیه وئی
 له م سه رزه وی یه ، له ریگی حه ق
 لا داو ده س بکا به سته م کردن
 ئیمه عه زابن ده ردناکی پی
 نه چیترین .

۲۶- بینه وه بیرزه مانن که جیگی
 مالی کا به مان ، بوئبراهیم له به ر
 چاوگرت (کابه مان کرده جیگی
 ئبراهیم) تا مالّه خواو کابه دروست
 بکاوبه ومان وت :) هیچ شتیک
 نه کاته هاوبه شم ، و مالّه من بو
 توواف کاران و قائمین و روکو
 عبه ران و سوژده به ران (له
 بوت وهه رجوره ئالوده بونیک)
 پاک بکاته وه .

۲۷- وه خه لک به گشتی بو
 حه ج بانگ بکه تا به پیاده و
 به سواری و لآخی له ر ، و لاغ

لِلنَّاسِ سَوَاءٌ بِالْعَاكِفِ فَيْسُ وَالْبَاكِ وَمَنْ
 يُرِدْ فَيْسُ بِالْحَاكِ يَظْلَمُ نَفْسَهُ مِنْ
 عَذَابِ آلَيْهِمْ ۝

وَلَاذِبُوا تَأْتِيهِمْ مَكَانَ الْبَيْتِ
 أَنْ لَا تُشْرِكَ بِنِ شَيْئًا وَ طَهَّرْ بَيْتِي
 لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
 السُّجُودِ ۝

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا

عَلَىٰ كُلِّ صَّامِرٍ يَأْتِيَنِي مِنْ كُلِّ قَبِيلٍ
عَمِيْقٍ ۝

ئه سپ ، و شتر ، كه را) لسه
هه ر ريگايه كي دوره وه (به ره و
ماله خوا) بيئن .

لَيْسَ هَذَا مِنْ فَمِ لَهْمٍ وَيَذْكُرُوا اسْمَ
اللَّهِ فِي آيَاتِهِ مَغْلُوبِينَ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ
بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا
الْبَاسِ الْقَوِيْرَ ۝

۲۸- تا شايه دي منفهعه تسي
جوړ به جوړي خوځيان (لسه م
به رنامه ي ژيان ده ره) بن
وه ناوي خوا له روژانكي دياردا
به سوا ري ئاژال گه لي ، كه
به خيوتان كردون (له كاتسي
قورباني كردنا) بېرن (وكاتسي
كه قوربانيتان كرد) لسه
گوشته كه ي بخون و به شسي
بي ئه نواي ده سته نگيشي لسي
بده ن .

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُؤْتُوا أُذُنَهُمْ
وَلِيُخَوِّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَرَبِيِّ ۝

الحج : ۲۶-۲۰

۳۰- دواي ئه وه ئه بي ئالودهگي
له خوځيان دوربخه نه وه (لسه
پيسي خوځيان بته كيئن) و بسه
نه زري خوځيان وه فا بكن ، وه
ماله خوا تواف بكن (بو تواف
به ده وري كابه دا بسورين .

سوره ي حج ۲۲
۲۰ تا ۳۰

فِيهِ أَيْتٌ بَيِّنَةٌ مِّنْكُمْ رَابِهُيْمَةَ وَمَنْ
دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا، وَيَلْتَمَسُ عَلَى النَّاسِ حَجُّ
الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا، وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ○

ال عمران : ۹۸

۹۷- له وا چه ن نشانسه ی
رو ناك هه به (به ك له وانسه)
مه قامی ئیبراهیمه ، وه هه ركه س
بجیته ئه وئى له ئه ماندا ئه بئى
وه بوخوا له سه رخه لكه بچنه
توافی ماله خوا ، ئه وانسه ی وا ،
توانای رویشتن یان بو ئه وئى
هه به ، وه هه ركه س كافر بئى
(وحه ج ته رك بكا زیانی له
خزى داوه) خوا له هه مـ

جیهانیان بئى نیازه
سوره ی ئال عمران ۳
۹۸

۱۹۷- حه ج کردن له مانگه
دیاری کراوه کان دایه و كه سانئى
كه (به ئیحرام به ستن و ده س به
مه ناسكى حه ج کردن) حه جیان
له سه ر خوؤفه رزکردوه (ئه بئى
بزانن كه) له حه ج دا ده س
تیکه ل کردن له گه ل ژنان ، وه
گوناح کردن وشه ره قسه ، نییه
(ئه و سئیانه ناشیاوه) وه هه ر

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ، فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ
الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي
الْحَجِّ، وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ

اللَّهُ وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ
التَّقْوَى زَوَاتِقُونَ يَا أَيُّهَا الْأَنْبِيَاءُ
البقرة: ۱۹۸

کار یکی خیرئه نجام بده ن ، خوا
ئه ی زانی ، زه واد و تو شه ناماده
بکه ن که با شترین زاد و تو شه ش
پاریز گاری یه و له من (خوا)
پاریز بکه ن ئه ی خاوه نانبی

ئه قل و می شیک
سوره ی به قه ره
۲
۱۹۸

رئیکای به دهس هسنانی زانستی خووناکاری چاک

داب و دهستوری، ههستان و دانشتن و له بهر چاو گرتنی خوی چاک و خودا پهسهندانه بو به بهدهس هیئانی زانستی خووناکاری چاک، قورعانی کهریم فییرمان شهکا که بروین بهدوی دابین کردنی ژیانی شه دنیا به نهک، گوشهگیر بین. رهبا نیهت و خو له تیکوشان و کارو کرده وهی شه جیهانه دزی نه وه جاییز نییه بهلکو، مسولمان شه بی بو دابیسن کردنی ژیانیکی بزوین له رئیکای هلال و مهشروع وه بکوشی و ههولیش بدا له هه مان کاتدا خووناکاری جوان و باش و خوا پهسهندانه له خویدا بهیئیته دی و چاک و کار چاک و دل و دهرون پاک بی .

۳۳- قسه ی چ که سی باشته له و
 وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا تَمَنَّ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
 صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝
 که سه ، که (خه لك) بو لای خوا
 بانگ شه کاو کارو کرده وه ی چاک
 شه نجام شه دا و شه لی : من له
 مسولمانانم .

۳۵- چاکه و خراپه هیچ کاتسی
 یه کسان نین ، خراپه به چاکه له
 ناو به ره ، تا دوژمنانی سه ر سه --
 خت بینه دوستانانی گه رم و گیانی
 گیانی .

۳۶- به لام به م پله ناگه ن مه گه ر
 که سانسی که تا پشت و سه بریان
 هه بوه ، وه مه گه ر که سانسی له
 ئیمان و خو پاراستندا دارای
 به هره یه کی زورگه وره بن .

فصیلت ۴۱
 ۳۵ تا ۳۶

۱۲۶- به حکمه ت و په نـ
 دادانی چاک (خه لک) بو زینگی
 په روه ردگارت بانگ بکه ، وه له گهل
 نه وانا به باشتین شیوه به لگه
 بینه وه و موناظه ره یان له گه لا
 بکه ، په روه ردگاری تو زاناترو
 به وکه سه ی وا هه له بوه وزینگی
 خوای ونا کرده و زاناتره به
 هیدایه ت دراوان .

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ وَإِذْ نَعْمُ
 بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَ
 بَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ
 وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا
 يُلْقِيهَا إِلَّا دُوحًا عَظِيمًا
 حَمَّ السَّجْدَةِ: ۲۴-۲۶

أَذْعُرُّ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالِ
 الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ
 أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
 عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

۱۲۷- وه هه رکاتی ویستت
 توله بستینیته وه ، ته نیا به
 ۵ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوِقْتُمْ بِهِ ۝ وَلَكِنَّ صَبْرًا لَّهُمْ خَيْرٌ لِّلصَّابِرِينَ ۝

ئه ندازه یی که ده س درئیت
 بی کراره ، موجازات وه رگره
 جائه رسه برو تاپشتت هه بو
 هه مه بو تا پشت هینه ران باشته .

۱۲۷- سه بر بکه و سه بر پشت
 ته نیا بو خوا و به ته و فیقی خوا
 ۶ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَلُوبٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ۝

بی ، و بو (کاری) ئه وان خه فه ت
 مه خو و دل سارد مه به ، وه له
 فریوی ئه وان خو مه خه
 ته نگانه وه .

۱۲۸- خوا له گه ل که سانیکه
 ته توایان هه یه و خو پاریزن
 ۷ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ

وه که سانق که چاک و کار چاکن .
 مَحْسِنُونَ ۝

النحل: ۱۲۶-۱۲۹

سوره ی نه حل _____ ۱۶

۶- وه هه گه ریه کن له موشیکان
 په نای بو ت هینا په نابد ه تا
 ۸ وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْرِغْهُ

که لامی خوا بیسی (و بیری
 لن بکاته وه) له پاشان بیگه بینه وه

به چيگا ءه منه که ی خو ی ، چونکا
ءه وانه قه و ميکی نازان و نانا -

گه دارن •
سوره ی توبه $\frac{9}{6}$

۱۸ - که سانچ که له په رستینی
تاغوت دوریان کردو بو الا ی
خوا گرانه وه ، مزگینی تايبه تی
ءه وانه ، که وایه به به نده کانم
موژده بده •

۱۹ - که سانچ که قسه ءه بیسن و
له چاکترینی ءه وانه په یره و ی
ءه که ن ، ءه وانه که سانیکن که
خوا هیدایه تی کردون ، وه
ءه وانه ءه قلدارن •

سوره ی زومر $\frac{39}{18 \text{ و } 19}$

مَا مَنَّةٌ ، ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝
التوبة : ۶۰

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ اَن يَّعْبُدُوْهَا
وَآتَا بُوَا اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰى ، فَبَشِّرْ عِبَادِ ۝

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ اَحْسَنَهُ
اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰىهُمُ اللّٰهُ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ
اُولُو الْاَلْبَابِ ۝

الزمر : ۱۸-۱۹

ریگای بدهس هینمانی زانستی خووناکاری چاک

۱۱- ئیمانداران برای یه کن که
 وایه له نیوان دو برادا ناشتی
 به رقه رار بکه ن وه له خوا
 ته قوا تان هه بی و خو پاریز بن
 تا بکه ونه به رره همه تی خوا .
 * ۱- ئه ی که سانی که ئیمان تان
 هیناوه نابی له پیاوانی ئیسه
 تا قمی تر مه خسه ره بکا (نابی
 تیتال به یه کتر بکه ن) به لکو
 ئه وانه له مانه باشر بن وه نابی
 ژنانی مه خسه ره ی ژنانی تر
 (بکه ن) به لکو ئه وانه له مانه
 باشر بن .

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْرِحُوا بَيْنَ
 أَخْوَابِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ○

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَشْخَرُوا قَوْمَ مِنْ قَوْمٍ
 حَسَبِي أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِنْ

وہ یہ کتر مہ گر نہ بہر توانج و
 تہ شہر ، وہ نیونیتکہ لہ یہ کتر
 مہ دہن و بہ نیوی ناشیرین و
 ناپہ سہ ند و پیس ناوی یہ کتر
 مہ بہن زور بہد فہری یہ ، کہ
 دوا ی ئیمان هینان ناوی کہ سی
 بہ کافرو ناشیرین و پیس ببہن
 وہ ئەوانہ تو بہ نہ کہن (لہ
 نیونیتکہ دانان لہ سہ رخہ لک)
 زالم و ستہ مکارن ، دیارہ
 خوا تو لہ ی بزنی کو لہ لہ بزنی
 شاخدار دہ ستینیتہ وہ ، تو لہ ی
 مہ زلوم لہ زالم وہ رتہ گری) .
 ۱۳ - ئە ی کہ سانئ کہ بر پروا
 باوہ رتان هیناوه ، لہ زوری لہ
 گومان خو بیارین (و دوری
 بکہن) چونکا هہ ندی لہ گومان
 بردن گوناحہ ، هہ رگیز (لہ
 کاری ئەم و ئەودا) جاسوسی
 مہ کہن (لہ کاری خہ لک مہ کولنہ وہ
 و رازونہیننی ئەم و ئەودہ ر

يَسَاءَ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ، وَلَا
 تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّسَانِ
 بِبُغْضِ آيَاتِ اللَّهِ بَعْضُ الْأَعْيَانِ ، وَمَنْ
 لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ○

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنْ
 الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا

مه خه ن و به دوی سوکی و چروکی
 خه لکدا مه گه رین (وه هیچ
 یه کیک له ئیوه ، غه بیبه تی ئه وی
 تر مه که ن ، ئایا که سی له
 ئیوه پیی خو شه (و ئه توانی)
 گوشتی برای مردوی خو ی بخوا ؟
 - (به یه قین) ئیوه هه موتان
 ئه مه ده که رهینن (و پیتان
 خوش نییه و بیژتان له وه دی)
 له بهر خوا ته قواتان هه بی
 و خو بیارینن (له و جورکارانه)
 چونکا هاتو به ، په زیرو ره حیمه ،

سوره ی حجرات ۴۹
 ۱۱ و ۱۳

۳۶ - وه خوا بیه رستن و هیچ
 شتی که مه که نه شه ریک و ها و
 به شی خوا ، وه به دایک و باوک
 چاکه بکه ن و هه روه ها به
 خزمان و هه تیوان و مسکینان وه
 به جیرانی نیژیک و جیرانی دورو

يَغْتَتَبْ بَعْضُكُم بَعْضًا اَيُّحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ
 يَأْكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مِمَّا فَاكَّرَ عَلَيْهِمْ اُولَئِكَ لَنْ يَغْتَابُوا
 اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَّحِيْمٌ

الحجرات : (۱۱ - ۱۳)

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ
 بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

(دؤست و هاو نشین) و داماوانی
ریگا وئه و کویلانهی وا به
ده ستانه وه ن ، چونکا خوا
که سنی که خججه گه وره زان و خو
هه لکیشه (و مافی ئەم وئه و بی
شیل ئەکا) خوشی ناوی .

۳۷- ئە وانه که سانیکن به خیلی
ئە که ن (به خیلن) و خه لکیش
بو به خیلی کردن بانگ ده که ن
وئه وه ی که خوا له فه ضل (و
ره حمه ت) کخوی به وانی داوه
ئە ی پۆشن (ئە م کاره ی ئە وان
له راستیدا له کوفری ئە وان
سه رچاوه ئە گرتی) و ئیمه
عه زابیکی خوار که رمان بو
کافران ئاماده کردوه .

۳۸- وه ئە وانه که سانیکن که
مالی خویمان بو نیشان دان
ئە به خشنه وه و ئیمانیاں به
خواو رۆزی په سلان (قیامه ت)
نییه (چونکا شه یتان هه وال و

وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْكَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ، وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ وَأَمْرَ
الرَّسُولِ، إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ۝

وَالَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَمَن يَكُنِ

الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا نَسَاءً قَرِينًا ۝

النَّسَاء: ۳۷-۳۹

هاو نشینیا نه (وه که سف که
شه یتان نیزیک و دوستی بی
هاوده میکی به د فه ری ،
هه لبژا ردوه .

سوره ی نساء ۴
۳۸ تا ۳۶

۹۱- خوا به داد گه ری و چاکه
کردن و به خشین به نیزیکان
فه رمان نه دا ، وه له کاری
ناحه زو ناشیرین و به د فه ری و
سته م کردن نه پرینگینیته وه ئیوه
په ند دائه دا ، به لکو په ند
بگرن .

۹۲- کاتی که له گه ل خوا
په یمانتان به ست ، به په یمانی نهو
وه فا بکه ن ، و سویندی خو تان
دوای نه و هه موه د و پاته یه
مه شکیئن له حالیکدا خواتان
کردو ته چاوه دیر و زامن بو
(سویندی) خو تان ، خوابه وه ی
نه نجامی نه ده ن ناگاداره .

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ
ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝

وَأَذُنُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذْ أَخَذْتُمُ وَعْثَ
تَنْقُضُوا الْإِيمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ
جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا، إِنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ۝

۹۳- وه کو ئه وژنه (بو میشکه)
 مه بن که خوریه ریسراوه که ی
 خوی نوای بادان و کرژ بون
 خاوشی ئه کرده وه (ریسه که ی
 ئه کرده وه خوری) له حا لیکدا
 سویند (وپه یمان) ی خوستان
 ئه کرده هوی خه یانه ت و فه ساد
 له به ر ئه وه به م بیانوه که
 تا قمی حه شیمه تیان له تا قمی تر
 زیاتره (و زور بونی دوژ من
 ئه که نه بیانو بو شکاند نی
 به یعه ت له گه ل پیغه مبه ردا)
 خوا ئه یه وی به مه تا قی تان
 بگاته وه و روژی قیامت ئه وه ی
 وا له وا ئیختیلاف و جیاوازی تان
 هه بو ، بو ئیوه ی روناک ئمکاته وه .

سوره ی نه حل
 ۹۲ تا ۹۱

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَقَصَّتْ عَنْ رَجُلٍ إِذْ أَخْبَرَهُمْ بِالْحَقِّ فَسَأَلُوهُ فَأَنكَرَ ۚ
 تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا
 بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۗ
 إِنَّمَا يَبْلُوَكُمْ اللَّهُ فِيهِ ۗ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝

النحل : ۹۱- ۹۳

۱۳۵- ئه ی که سانێ که برواو
 باوه رتان هیئاوه دادگه ر بن

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ

(دادگه ری بکه نه خوئی خؤان)
 له بهر خواشایه دی بدهن ،
 ئەگه رچی (ئەم شایه دی دانه)
 به زیانی خؤان یا باوک دایکتان
 یا به زیانی نیزیکانی ئیوه ته‌واو
 بیٔ / جا بیٔ نیاز (خه نی) یا
 هه‌زار بن ، خوا بو پشتیوانی
 کردن له وان شیاو تره ، که وابیٔ
 له هه‌واوه‌وسی نه‌وس ،
 په‌یره‌وی مه‌که‌ن که له حه‌ق
 لائده‌ن ، ئەگه ر حه‌ق ،
 بگورن و سه‌رپیچی بکه‌ن و رو
 وه‌ربگیرن خوا به‌وه‌وائه‌نجامی
 ئەده‌ن ئا‌گاداره .

سوره‌ی نساء $\frac{4}{135}$

۱۴۹- خوا ئە‌و که سه‌ی خؤش
 ناوی که به‌د فه‌ری (و قسه‌ی
 کال و نه‌کولیو) به‌ده‌نگی بلیند
 ده‌ربری و بنه‌رینیی ، مه‌گه‌ر
 ئە‌وه‌که‌سته‌می لی کرابی ، خوا
 بیسه‌رو زانایه .

يٰۤاَقْسِطْ شُهَدَاءَ يٰۤاَبُوۤاَبِيۡنِ وَّ ۤاَلۡاَقْرَبِيۡنَ ؕ اِنۡ يَكُنۡ غَنِيۡمًا اَوْ
 فَقِيۡرًا فَاِنَّهُۥ اَوَّلٰى بِهِمَّا ؕ فَلَا تَتَّبِعُوا۟ الۡهَوٰى
 اَنۡ تَعۡدِلُوۡا ؕ وَاِنۡ تَلَوۡا۟ اَوْ تَعۡرِضُوۡا فَاِنَّ اللّٰهَ
 كَانَۢ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ خَبِيۡرًا ۝

النساء : ۱۳۶

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالشُّوۡءِ مِّنَ
 الْقَوٰلِ اِلَّا مَنۡ ظَلَمَ ؕ وَاَنَّ اللّٰهَ
 سَمِيۡعٌ عَلِيۡمٌ ۝

۱۴۰ - (به لام) ئە گە ر چاکە
 ئاشکرا بکە ن یا بیشارنە وە ، وە
 یا لە بە د فە ر ی خو ش بن
 (ئیجازە تان هە یە) خوا
 غە فورو توانا و بە وزە یە (وە
 هە ر ئە وە قادر بە تۆ لئە ئە ستاند .
 نە وە ۰ لە گو ناح خو ش ئە بی
 و ئە بور ی) ۰

سورە ی نساء ۴
 ۱۴۹ ، ۱۴۸

۹- ئە ی کە سانی ئیمان تان
 هینا وە ، هە می شە لە بە ر خوا
 قیام بکە ن و بە داد گە رانە
 شایە دی بدە ن ، دو ژ منی
 لە گە ل هوز ی (دو ژ منی لە گە ل ئم
 و ئە و) بە گو ناح بو تە رک سی
 داد گە ر رانە کیش ی ، داد گە ری
 بکە ن (داد گە ر بن) کە بە
 پار یز گاری نی زی ک ترە و لە خوا
 پار یز بکە ن ، چونکا لە وە ی
 ئە نجامی ئە دە ن ئا گادارە ۰

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَخْفُوا عَن
 سَوْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ۝

النساء: ۱۴۹-۱۵۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ
 شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوَّ
 عَلَىٰ آلَا تَعْدِلُوا أَلَا عَدْلُوهَا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ز
 وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝

۴- خوا به وانه ی وا برپوایان
 هیناوه و کاروکرده وه ی چاکیان
 ئە نجام داوه ، به لینی خویش
 بون و پاداشی گه وره ی داوه .
 ۱۱- وه ئە وکه سانه ی وا کافر
 بون و نایه تی ئیمه (خوا) یان
 به دروئه خسته وه ئە چنه نا و
 ئاگر (ئە هلی ئاگرن) .

سوره ی مائد ۵
 انا ۹

۳۲- وه منالی خوئان له ترسی
 هه ژاری (وبی رزق و روژی)
 مه کوژن، ئیمه (خوا) به وان و به
 ئیوه رزق و روژی ئە دین دیا ره
 کوشتنی ئە وانه گو ناحیکی گه ورمیه
 ۳۳- وه له زینا کردن نییزیک
 مه بنه وه (توحنی زینا مه که ون)
 چو نکا ئە وه کاریکی زوژ ناحه زو
 ناشیرینه و ریگا یه کی به د فه ره .
 ۳۴- وه که سه که خوا خوین

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَكْذِبُوا بَيِّنَاتٍ وَأُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۝

المائدة : ۹- ۱۱

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ، بَعْضُ
 نَزْلِهِمْ وَرِثَاكُمْ، إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا
 كَبِيرًا ۝

وَلَا تَقْرُبُوا الرِّبَاَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً، وَسَاءَ
 سَبِيلًا ۝

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۝

رشتنی ئە و ی به حه رام دانا وه
 مه ی کوژن ، مه گه ر به حه ق ، وه
 ئە و که سه ی وا مه زلوم کوژرا
 بوخیوی ئە وه ، ده سه لات ،
 حه ق و مافی توله وه رگر تنمان
 داناوه ، به لام له کوشتنه وه دا
 نابیی زیاده ره وی بکا چونکا
 ئە و یار مه تی دراوه .

۳۵- له مالی هه تیو نیزیك
 مه بنه وه مه گه ر به ریگا یه کداکه
 باشتین ریگا بی (وه ك ئە مه
 به سودی هه تیو بازرگانی به
 ماله که ی بکری) تا بالغ ئە بی
 (و خو ئە ناسی) وه به عه هد و
 په یمانی (خو تان) وه فا بکه ن
 چو نکا له عه هد پر سین ه وه
 هه یه .

۳۶- وه له و کاته ی وا شت
 ئە پیون ، به ته واوه تی بی
 پیون (لی مه دزنه وه) وه به
 ته رازوی بی سه رکردن (شتی

وَمَنْ قُنِيلٌ مَّظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِرَبِّهِمْ سُلْطٰنًا فَلَا
 يُشْرِفُ فِي الْقِتَالِ اِنَّهٗ كَانَ مَثْوُوْرًا ۝

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيْمِ اِلَّا بِالَّتِي هِيَ
 اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشْدٰهٖ ۝ وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ
 اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُوْرًا ۝

وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كُنْتُمْ وَاْرثُوْا بِالْقِسْطِ ايس

المُسْتَقِيمِ هَذَا خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝
 کرین و فروتن (بکیشن ، ئە مه
 بو (ئیوه) باستره و سهه ر
 ئە نجامیسی چاکتره .

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۝
 ۳۷- له وه ی نای زانیسی
 په یروی ، مه که چونکا گووی و
 چا وودل هه مو ئە وانسه
 به رپر سیارن .

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا، إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَتَّبِعَ الْجِبَالَ طُولًا ۝
 ۳۸- به خو به گه و ره زانین به
 سه رزه ویدا مه رو ، چونکا
 تو ناتوانی زه مین کون (وله ت)
 بکه ی و به رزی بالآت نا گاته
 به رزی کیوه کان (و ناگه یته ئە و
 په ری زه وی) .

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝
 ۳۹- هه مو ئە مانه گوناحه که ی
 لای په روه ردگارت ناپه سه نده :
 (شه رو به د فه ره)

سوره ی بنی اسرائیل ۱۷
 ۳۹ تا ۳۲

نیرامی نابوری میلاد

واتای بنهره تی نابوری له ئیسلام دا ئه مه یه کسه مالکییه تی هه موشتیک هی خوادیه و بهس . مالکییه تی قانونی . به واتایی تر مالکییه ت تاییه تی که لک وهرگرتنه لسه م حه ق و مافه ، به م جوړه مالکییه تی تاییه ت له ئیسلام دا ناسراوه و مروّف بوئی هه یه له م مافه دیفاع بکسه . به لام هه مو جوړه مالکییه تی ئه بی به ناوی (زه کات) به شه ی تاکه تاکی کوړو کوّمه لی لی بدری چ له باری ئه خلاقه ی و چ له باری قانونی یه وه ، ئه گهر خاوه ن مالّ خوی گنخانده ئه بی به پی ده ستوری شهرع لی وهر بگیردری و بدری به چینه کانی نیازمندی کوړو کوّمه ل. دیاره مه به سه ت له (زه کات دان) ، بردنه سه ره وه ی خوو ئاکاری باشی به ره ی مروّیه .

۱۱۶- ئه و کاته که به په ری یه
 کانم وت : بو ئاده م سوژده
 به رن هه مویان چونه سوژده

إِبْلِيسَ ءَابَى ۝

بیجگه له ئیبلیس که ملی با دا
(و سوژده ی نه برد) .

۱۱۷- وتمان : ئە ی ئادەم ئە مه
دوژمنی تو و خیزانتە نه وه کـو
ئێوه له به هه شت ده ر بکه ن
که ئە که وی یه ده ردومه ی نه ته وه

۱۱۸- (به آم تو له به هه شتا
ئاسوده ی) له ویدا نه بر سیت
ئه بی ، وه روت و قوتیش نابی .

۱۱۹- له ویدا تونیت نابی و
گه رمای خۆره تاوی رۆژ ئازا رت
نادا .
سوره ی طه ۲۰

۱۱۶ تا ۱۱۹

۱۸۸- وه مالی یه کتر له نیو
خوتانا به باتل (و ناحه ق) ،
مه خوون و بو خواردنی به شی
له مالی خه لك به گوناح (به شی
له) وه به حاکم : (قازی) نه دن
له حالیک دا ئە زانن (ریشوه ،
دان و مالی خه لك به ناحه ق
خواردن دروست نییه) .

سوره ی به قه ره ۲

۱۸۸

۲۹- ئە ی که سانئ که — پروا و
باوه رتان هیناوه مالی یه کتر به
باتل (و له ریگای ناشه رعی یه وه)

فَعُلْنَا يَأَدُّرَانَ هَذَا عَدُوًّا لَكَ وَلِرِزْوَانِكَ
فَلَا يَخْرُجُ جَنَّتِكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَنَتَشَفَى ۝

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ۝

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ۝

طه : ۱۱۷-۱۲۰

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَ
تُدُلُّوهُا إِلَى الْحُكَّامِ لِيَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّن
أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝
البقرة : ۱۸۹

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم

بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اَلَا اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً
 عَنْ تَرْضَائِكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ
 اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا ۝

النساء: ۳۰

نه خوون مه گه ربه تیجاره ت (له
 ریگای کرپین و فروتنی شه رعیییه وه
 بین) که به رازی بونی ئیوه ئە نجام
 بگری ، وه خو مه کوژن ، خوا
 سه باره ت به ئیوه ره حیمه ۰

سوره ی نساء $\frac{4}{35}$

خەبات (جيهاد) جەنگ مەلە بە ملانی کردن بوخوا

" خەبات (جيهاد) جەنگ و ملە بە ملانی کردن بوخوا "

خەبات و جيهاد لەرێگای اللەدا، بەرزو بلیند تریین تێکۆشانە، جيهاد ئەو پەری خەباتە بو ملە بە ملانی کردن لەگەڵ نەیاراندا و ئەمەش سێ جورە:

- ۱- دژو دوژ منی دیار 。
- ۲- شەیتان و ستەمکار 。
- ۳- نەفسی خۆت 。

قورعان فیڕمان ئەکا هەر کاتێ جەنگ دەس پێی کرا ئەبێ تا ئەو شوینەى مسوڵمان لە وزەى دابێ بە گیان و مال لەرێگای خوادا بجەنگێ تا دژو دوژمنانی ئیسلام و مسوڵمانان راو بنی، دیارە ئەبێ زۆر بە لەز د وایى بەدزایەتى بهینى 。

۴۵- بە وانەى وا جەنگیان بە
 اِدْنِ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِاَنَّهُمْ ظَلِمُوا ۗ وَاِنَّ

سە را داسە پاوە ئیجازەى جەنگ

اللَّهُ عَلَىٰ تَضَرُّعِهِمْ لَقَدِيرٌ ۝

(جیہاد) دراوہ ، چونکا سته میان
لیکراوہ وخوا بہ کومہ تک کردنیان
قادرہ .

إِلَّا الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ
إِلَّا أَن يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ ۚ وَلَوْلَا دَفْعُ
اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفُتِنَتْ
صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ
فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۚ وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَن
يَنْصُرُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

الحج : ۲۰ - ۲۱

۴۱- ئە وانہ ی بہ ناحہ ق لہ
خان و لانی خو یان بی ہیج
بہ لگہ یہ ک دە رکران ، مہ گہ ر
ئە وہ ، دیان وت : پە روہ ردگاری
ئیمہ (اللہ) خودایہ وہ ئە گہ ر
خوا ہہ ندی لہ وانہ ی بہ ہوی
ہہ ندی تر دە فح نہ کرد بادہ یرہ -
کان و صومیعہ (کہ نیسہ) و
عیبادہ تگہ ی جولہ کہ و فہ لہ و
مزگہ وت گہ لی کہ ناوی خوا لہ و
زیاد ئە بری و یران ئە بو و
خوا بہ کہ سانئ کہ یارمہ تی خوا
بدہ ن (ولہ ئاینی خوا دیفاع
بکہ ن) یارمہ تی ئە دا ، خوا
قہ وی و بی تیشکانہ .

سورہ ی حج ۲۲
۴۱ و ۴۰

۹- خوا نه هی ناکا له چاکه کردن
 دادگه ری له گه ل که سانئ که له
 دنیا له گه ل ئیوه جه نگیان نه کر-
 دوه ، وئیوه یان له سه ر خان و
 لانی خوئان ده ر نه کردوه ئه گه ر
 له گه ل ئه وانه چاکه و دادگه ری
 بکه ن بیگومان خوا دادگه رانی
 خوش ئه وی ۰۰

۱۰- ته نیا له که سانئ نه هیتان
 لی ئه کا ، که له دین داجه نگی
 یان له گه ل ئیوه دا کردوه و
 ئیوه ی له سه ر خان ولان ده ر
 کرده ، وه بو ده ر کردنی ئیوه
 پشتیان دابو به پشت یه که وه
 (خوا مه نعی کرد) له وه که
 له گه ل ئه وانه دوستی بگرن
 وه هه رکه سی دوست له وانسه
 بگری ، ئه وانه سته مکارن

سوره ی ممتحنه ۶۰
 ۱۰ و ۹

۱۱- ئه ی که سانئ که بپروا و

لَا يَنْهٰكُمْ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يِقَاتِلُوْكُمْ فِي
 الدِّيْنِ وَ كُمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ اَنْ
 تَكُوْنُوْهُمْ و تَقْسَطُوْا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يَحِبُّ
 الْمُقْسِطِيْنَ ۝

اِنَّمَّا يَنْهٰكُمْ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ قَاتَلُوْكُمْ فِي
 الدِّيْنِ وَاَخْرَجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ و ظَاهَرُوْا عَلٰى
 اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلّٰوْهُمْ ۝ وَ مَنْ يَتَوَلّٰهُمْ
 فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ۝

الممتحنه: ۹-۱۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

باوه رتان هیئاوه ئایا —
 با رزگانیک که ئیوه له عه زابی
 ده ر دناک (عه زابی جه هه نه م)
 رزگار بکا رینموینی بکه م؟ ۱۳
 به خوا و پیغه مبه ری خوا ئیمان
 بهینن ، وه له ریگای خوا دا به
 مآل و گیانتان خه بات (جیهاد)
 بکه ن ، ئە مه یوئیه باشته
 ئە گه ر بزنانن .

سوره ی صف ۶۱
 ۱۲ و ۱۱

۶۹- وه ئە و که سانه ی وا لسه
 (ریگای) ئیمه دا جیهاد
 (خه بات) ئە که ن بو ریگای
 خو مان رینوینیان ئە که یین و
 بیگومان خوا له گه ل کار چاکا نه
 (جیهاد به م سق واتایه هاتوه:
 مله به ملانئ کردن له گه ل ههواو
 نه فس دا ، له گه ل دوژمنانی
 دین و کافرانی زه وی دا، به لگه

تُنَجِّحِكُمْ مِنْ عَذَابِ آلِيكُمْ
 تُوْمِنُونَ بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي
 سَبِيلِ اللهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ
 لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

الصف : ۱۱- ۱۲

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ

سُبُلَنَا، وَإِنَّ اللَّهَ كَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ○

العنكبوت : ۷۰

هیناوه بو به یانی حه قی وحه قی

(قه ت)

۲۹

سوره ی عنکبوت

۶۹

۲۰- ئە وکه سانه ی وا برپروا و

باوه ریان هیناوه و کوچیان کردوه

له ریگای خوا به مال و گیانیان

خه بات (جهاد) یان کردوه

لای خوا گه وره ترن به پله و

پایه ، وه ئە وانه رستگار و

کامره وان .

۹

سوره ی توبه

۲۰

۱۱۱- بیگومان خوا گیان و مالی

له ئیمانداران کرپوه به وه ی ، ،

به هه شت هی ئە وانه بی (گیان و

مال یان گواریپوه ته وه به به هه شت

له ریگای خوا جه ننگ ئە کسه ن

ئه کوژن وئه کوژرین ، به لینیکه

حه قه له سه ر خوا : له ته ورات

وئینجیل و قورئان دایه ، چ

که سق له خوا چاکتر به عه هد و

الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَا جَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي

سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ

دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ○

التوبة : ۲۰

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ

وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ، يُقَاتِلُونَ فِي

سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلُونَ وَ يُقْتَلُونَ، وَ عَدَا

عَلَيْهِمْ حَقًّا فِي التَّوَارِيثِ وَ الْأَنْجِيلِ وَ

په یمانی خوئی وه فائده کا ؟ که وایی
شاد بن به و به یعه ی که له گه ل
خوادا کردتان ، نه مه هه ر نه و
رستگاری و کامره وایه ، گه وره یه

الْقُرْآنِ ۚ وَمَنْ آذَىٰ بِعَدُوِّهِ مِنَ اللَّهِ
فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ ۚ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

التوبة: ۱۱۱

سوره ی توبه
۹
—————
۱۱۱

۹۵- ایماندارانی که بی تبه وه ی
ده ر ده داربن وله مالّ دانیشن
وه تبه وانه ی وا به مالّ و گیانی
خویان له ریگای خوا داخه بات ،
(مله به ملانی) تبه که ن ، به رانبه ر
نین ، خوا تبه وانه ی وا به مالّ و
گیانی خویان خه بات تبه که ن
فه ضیله تی داون به سه ر
دانیشتونداوه ره ر کام لسه و
دوده سه (سه باره ت به کاری
چاکیان) خوا وه عده (به لینی) ی
پاداشی چاکه کردنی داوه و ،
فه ضیله تی خه باتکارانی به سه ر

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَدُوًّا
أَوْ فِي الصَّرِّ وَالْمَجَافِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يَأْمُرُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ، فَضَلَّ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ
يَأْمُرُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ
كُلًّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَى ۚ وَ فَضَّلَ اللَّهُ

المُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَعْدِيِّينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

دانيشتواندا داوه و و پاداشيكي

• گه وره ي پيداون

النساء: ۹۶

سوره ي نساء

۴

۹۵

-۱۴- خودنماکاری برواداران

قورعان له پینویست بونی بروا به خوا قسه ئەکا و
 سەرنجی ئینسان بو بروا پهیاکردن به وجودی خوا را
 ئەکیشتی. خوا دوپاتە لەسەر ئەمه ئەکا که کەلامی خوئی
 له رێگای وه‌حی (و سورش) ه وه ئەنیرۆ . ئەگەر خوا
 نیشانه‌کان (و ئایات)ی خوئی له رێگای پیغمبە رانه‌وه بو
 سەر بەشەر نه‌نیرۆ بروا پهیاکردن به‌ خوای تاقانە‌ی
 بیچون کز ئەبو، جا له به ئەمه ئەبی خوا وه‌حی و سورش
 خوئی بنیرۆ .

<p>بە ناوی خوای بە‌خشه‌ رو دلا و دل لا وین :</p> <p>۲- ئیمانداران پرستگاری .</p> <p>۳- ئە‌وانه‌ی و له نوێژکردنیا‌ندا</p>	<p>بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝</p> <p>قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۝</p> <p>الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ۝</p>
---	--

- وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ۝
- خوشوعیان (ترسیان) هه یه •
۴- وه ئە وانە ی وا له (قسه ی)
بیپه و ده روگه ردانن •
- وَالَّذِينَ هُمْ لِلرَّحْمَةِ قَائِلُونَ ۝
- ۵- وه ئە وانە ی وا ده هه نده ی
زه کاتن •
- وَالَّذِينَ هُمْ لِغُرُوحِهِمْ خُوفُونَ ۝
- ۶- وه ئە وانە ی وا (پاریزه ری
سیره ت و به ده ن و) داوینی
خوئیانن •
- وَالَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ كَانُوا فَاعِلِينَ ۝
- ۷- مه گه رئه وانە ی واته نیاله گه ل
لفی خوئیان یا که نیزانی خوئیان
ده س تیکلاوئه که ن ، که له سه ر
ئه مه سه رزه نش کراوینن •
- فَمَنْ ابْتغى ذرّاً ذكاً فَأَوْلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعُدُونَ ۝
- ۸- وه هه رکه سق بیجگه له وه
بخوازی ته جاوه زگه ره •
- وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝
- ۹- وه ئە وانە ی وا ئە مانه ت و
عه هد و په یمانی خوئیان موراعات
ئه که ن •
- وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝
- ۱۰- وه ئە وانە ی وا پاریزگاری
له نوژی خوئیان ئە که ن •
- أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ۝
- ۱۱- ئە وانە میراتگرن •

۱۲- ئەوانە بە ھەشت بە میرات
ئە بە ن و جاویدانە ش لە ویدا
ئە میننە وە .

الَّذِينَ يَرْتُؤُونَ الْفَيْدُوسَ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ○
المؤمنون: ۲-۱۲

سورە ی مومنون — ۲۳
۱ تا ۱۲

” ” عباد الرحمن ” ”

۶۳- بە ندکانی تاییبە تی خوا ی
رە حمان (بە خشە ر) ئە وانە ن کە
ھیدی (و بئ خو بە گە ورە زانین)
بە سەر عە ردا ئە رو ن و کاتی کە
نە زانان قسە یان لە گە لا بکە ن
بە وان ئە لئین سە لام (و بـ
پیاوہ تی و گە ورە یی لە گە لئیان
رو بە رو ئە بن .)

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى
الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ
قَالُوا سَلَامًا ○

۶۵- ئە وانە ی کە ئە لئین : ئە ی
پە روہ رد گارە زایی جە ھە نە م
لە ئیمە لا دە ، چونکە زابە
کە ی سە خە ت و پردە وامە .

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ
جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ○

۶۶- ئە وە بە د ئارامگە و بە د
دانیشتنیکە .

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ○

۶۷- ئەوانە كە سانئىكن هه ر

كاتى ببه خشن نه زياده ره وى

ئه كه ن (نه بيجا ئه به خشن) ونه

سه خت گيرى ئه كه ن (و كه مترله

ئه ندازه و حه ق نابە خشن) به لكو

له و نيوه دا ئيعتيدال رائه گرن .

۶۸- ئەوانە كە سانئىكن كـــه

مه عبو دى ترله گه ل خوا بانگ

ناكه ن و مرؤفيك كه خوا رشتنى

خوينى ئه وى به حه رام داناوه

ناى كوژن ، مه گه ر به حه ق نه بى

وه زينا ناكه ن ، وه هه ر كه س

ئه وه بكا سزاي ئه بينى .

۶۹- كه سىكى وا له قيامه ت

(روژى په سلان) دا زياد

(چه ن به رانبه ر) ئه بى و به

خوارى (و سوكى) هه ميشه له وى

قه تيس ئه مينى .

۷۰- مه گه ر كه سى كه تو به بكاو

ئيمان بهينى و كرده وهى چاك

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ

يَقْتَرُوا وَادَّخَرُوا بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا

يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا

يَزْنُونَ. وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۝

يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ

فِيهِمْ مُهَانًا ۝

لَا يَمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا

قَدْ أَوْلَىٰكَ يُبَوِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۚ وَ

كَانَ اللهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

بکا که خوا گوناحانی ئە مانه

ئە کاته چاکه و خواغه فوروره حیمه

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ۝

۷۱- وه که سڤ که تو بکا و کرده وهی

چاک ئە نجام بدا ئە گه ریتسه وه

بۆلای خوا (و پاداشی بنوی له

خوا وه ره گری) .

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِالْغَوَامِ مَرْؤًا حَرَامًا ۝

۷۲- ئە وانه که سانیکن کهه

شایه دی به باتل ناده ن (وله

کوژرو کوژبونه وهی باتلدا به شداری

ناکه ن) وه کاتی به که نار

باتلیکدا برۆن پیاوانه و مرویانه

به لا یدا ئە رۆن (و به رخوردی

له گه لدا ئە که ن) .

وَالَّذِينَ إِذَا دُكِرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ۝

۷۳- ئە وانه که سانیکن هه رکاتی

نیشانه کانی په روه ردگاربان

به وانه بو ترک (به گوئی یاندا

پچر پینن) که رو کویر به سه ریا

ناکه ون .

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَدْوَانِنَا

۷۴- ئە وانه که سانیکن که ئە لیبن

ئە ی په روه ردگاری ئیمه له

ذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ
إِمَامًا ۝

خیزانمان و زاروله کانمان ، هوئی
چاو روناکیمان بده ری و ئیمه
بکه پیشه وای پاریزگاران .

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ
فِيهَا حَبِيبَةً وَسَلَامًا ۝

۷۵- ئە وانه ی که پله و پایه ی
به رزی به هه شتیان له به رانبه ر
ئه وه دا که تا پشتیان هیناوه
به وانه پاداش ئە درئی و له و
به هه شته دا به درود و سه لام
(خوشهاتی بان چاو) و تن
رو به رو ئە بن .

خُلِيبِينَ فِيهَا، حَسَنَةً مُّسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

۷۶- بۆ هه میشه له و به هه شته دا
ئه میننه وه ، چ جی یه کی چاک
و جیگه حه سانه وه یه کی سه رنج
را کیشه .

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بَكُم رَّبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ

۷۷- بلی په روه ردگاری من بۆ
ئیوه بایه خیک دانانی ئە گه ر
دوعای ئیوه نه بی (دوعا به
واتای : دوعا کردن و پارانه وه
بروا و ئیمان ، عبادت و خوا
به تاك زانین ، شوکر کردن و به

كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۝

الفرقان : ۶۹ - ۷۸

له کاتی زیند و بونه وه له روژی
واتای هاوار بو خوا بردنه له کاتی
سه ختی و ته نگانه ولیقه و ماندا
ئیوه (نیشانه کانی خواویغه مبه ر
تان به درو داناوه و گیر وده ی
ئه بن وله ئیوه جیا نایته وه .

سوره ی فورقان $\frac{۲۵}{۶۳, ۷۷}$

۳۱- که سانی که و تیان : په ر -
وه ردگاری ئیمه خوا (ی تاقانه)
یه و له دوایشدا له سه ر
قسه ی خوین سوربون وئیستیقا
تیان کرد (له سه ر ریگای راست
مان و به رده وام بون له سه ر
ریبازی دروست وریگای
ئیعتیدالیاں گرته به روقسه ی
خوین نه خوارده وه) .
په ری یه کان دینه لایان (له
کاتی مردندا یا له ناوگوریچه یا

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا اللَّهُ ثُمَّ
اشْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا
تَخَافُوا لَا تَحْزَنُوا وَابْشُرُوا بِالْجَنَّةِ

الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

په سلان د (۱) که نه تر سن و ،
 خه فه ت نه یانگری ، وه مزگینی
 بی بوئیوه ته و به هه شته ی
 که به لینتان پی دراوه .

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
 الْآخِرَةِ ۚ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنفُسُكُمْ
 وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲- ئیمه یاران و یارمه تی -
 ده رانی ئیوه یین ، له ژیانی
 هم دنیاو ته و دنیاو هه ر
 چی بتانه وی (ئاره زوتان له
 هه رچی بی) خوا له به هه شتا
 بو تان ناماده ته کاو به ئیوه ی
 هه دا .

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿۳۳﴾

۳۳- ته مانه به ناوی میوانی کردن
 له ئیوه له لای خوی غه فورو
 ره حیمه وه ته نجام هه دری
 (ئیماندارانی که له سه ر ئیمان و
 قسه ی خو یان سورن هه مو
 میوانی خودان و به هه شتیش
 جیگای میوانه کانی خودایه و به
 نیعمه تی خوا په زیرایی یان
 لی ده کری .

سورجده فصیلت
 ۴۱
 ۳۲ تا ۳۰

ماف د حوقتی بر رانبر ر بوژن و پیاو یا مانی مافرته

بدر له ئیسلام ژنان بی ماف بون و مافی قانونیان ندبو ئیسلام ته نیا فیږگه یه که دیفاعی له مافی ژنان کردوه و بوژان له بابت باری دینی و معنسهوی یهوه له ژاندا مافی بهرانبری داناوه و بارو دوخیکی سر بهخوی بوژان له بهر چا و گرتوه و مافی مالکیهتی بهوان داوه و بهرپرسیار بون و ماف بوژانی به بهشینک له قانونی خودایی داناوه.

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً، وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ○

النحل: ۹۸

۹۸- هه رکه س کارو کرده وه ی ، چاک بکا ، له حالیکدا ئیمانی هه بی چ پیاو بی یاژن ، ژیانیکی پاک و خوشی ته ده ینی ، وه پاداشی ته وانه به باشتین کرده وه یه که ته نجمیان داوه ته ده یینه وه

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أُولَئِكَ
 وَهُوَ مَوْءُؤْمِنْ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
 وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ۝

النساء: ۱۳۵

۱۲۵- وه که سوّ که شتی له
 کرده وه ی چاک ته نجام بدا ، چ
 پیاوبی یا ژن ، به آلم پروادارچی ،
 که سانیکی وه ها ته چنه به هه شت
 وکه مترین سته می (به ندازه ی
 چالایی و شیاری ناوکه خورمایه ك)
 له وانه ناکری .

سوره ی نساء ۴
 ۱۲۵

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَ
 الْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِينَ وَالْقَنَاتِ
 وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّادِقِينَ
 وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
 وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّادِقِينَ
 وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
 وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّادِقِينَ

۳۵- پیاوانی مسولمان و ژنانی
 مسولمان ، پیاوانی ئیماندار و
 ژنانی ئیماندار ، پیاوانی موتیعی
 خواو ژنانی که فه رمانی خوا
 ته به ن به ریوه .

پیاوانی راست بیژ و ژنانی له
 خوا ترس ، پیاوانی به خشهر
 (نه فه قه و سه ده قه ده ر) و
 ژنانی به خشه نده ، پیاوانی
 روژوه وان و ژنانی به روژو
 پیاوانی که پاریزه ری (سیره ت و

به ده نو (داویني خویانن
 وه ژنانی پاک داوین و پیاوانی
 که زور له یادی خوادان و ،
 ژنانی که زیاد له یادی خوا
 دان ، خوا بو هه موئه وانسه
 مه غفیره ت و پاداشی گه وره ی
 ناماده کردوه .

سوره ی احزاب $\frac{۳۳}{۳۵}$

۴۰- هه رکه س کاری به د بکا
 ته نیا به ئە ندازه ی ئە وه
 سزاو که یفه ر ئە درئ، به لام
 که سئ که کاری چاک بکا چ
 پیاوی بی یاژن ، له حالیکدا
 بروای هه بی ، ئە و جوړه ،
 که سانه ئە چنه به هه شت و
 رۆزی بی ژماریان بی ئە درئ .

سوره ی مومن $\frac{۴۰}{۴۰}$

۲۲۸- زنانی ته لاق دراوئه بی
 بو ماوه ی سئ جاری بی نویژ

فُرُوْجَهُمْ وَ الْحَفِظَاتِ وَ الَّذَاتِ اِحْرَيْنَ اللّٰهَ
 كَثِيْرًا وَ الَّذَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَ
 اَجْرًا عَظِيْمًا ۝

الاحزاب: ۳۶

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى رَآءُهَا، وَمَنْ
 عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ دَعْوَىٰ اٰثَرٍ وَ هُوَ
 مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ
 يُدْرَقُوْنَ فِيْهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

المؤمن: ۴۱

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ

قُرْوٰٓءٌ وَلَا يَجِدُ لَهُنَّ اَنْ يَّكْتُمْنَ مَا خَلَقَ
 اللهُ فِيْ اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُوْمِنَنَّ بِاللهِ

بون و عاده تی مانگانه دیتن
 (و چاك بونه وه له خویننی چه یزا
 چاوه روانی بکه ن (عیده پراگرن).
 وه ئە گه ر به خواو روژی په سلان
 بروایان هه یه، بویان چه لا ل
 نییه ، ئە وه ی وا خوا لسه
 منالدانیان دا ، خولقاند ویه تی
 (نابی منالی که له زگیدایه یا
 عاده تی مانگانه و بی نوژی)
 بشارنه وه ، میرده کانیان به
 گه راندنه وه ی ئە وان (و ناشت
 کردنه وه ی ژنه کانیان)
 له م ماوه دا (له خه لکی تر)
 مافیان زۆرتره (و سزاوارترن)
 به و مه رجه ی که (به راستی)
 بیانه وی (هه م ژن و هه م میرد)
 به دل خۆله گه ل یه کتر چاك
 بکه نه وه ، بوژنان هه ر وه کو
 ئە رکێ که به سه رشانیا نهوه یه
 مافی شیای داناوه پیاو به سه ر
 ژنانیدا هه یه وخوا عه زیزو ،

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ
 فِيْ ذٰلِكَ اِنْ اَرَادْنَ الْاِصْلَاحًا، وَكُنَّ مِثْلُ

چه کیمه (ژن و میزد) نه بی
 ماف و به رژه وه ندی یه کترین
 له به رچاو بگرن، نایی مافی
 یه کتر پی شیل بکه ن نه مه
 خوئی نیشانه ی نه وه یه ژن هه ر
 وه کو له کو رو کومه لدا نه رکی
 سه نگینی له سه ر شانه خیوی
 مافی به رانبه ریشه به پی
 (سروشتی خوئی) .

الَّذِي عَلَيْهِنَ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ
 دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ ۖ فَاِذَا سَاكَ بِمَعْرُوفٍ اَوْ
 تَشْرِيحًا بِاِحْسَانٍ ۚ وَ لَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ
 تَاْخُذُوْا اِمْرًا اْتَيْتُمُوْهُنَّ شَيْئًا اِلَّا اَنْ
 يَّخَافَا اَلَا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ۚ فَاِنْ خِفْتُمْ
 اَلَا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ۚ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا

۲۲۹- ته لاق (رجعی): ته لاقی
 که مافی گه رانه وه هه بی (د و
 جاره (و ناشتی بکاته وه) یا به
 چاکی و پیاوه تی لی جیا بیته وه
 (ره هه بکا) و بوئیوه چه لال
 نیه شتی که به وانتان دا وه
 لیان بستینه وه، مه گهر
 نه وه ژن و پیاوه له وه بترسن
 که سنور (وفه رمان) ی خویان
 پی رانه گیر درئی، نه گه ر له وه
 بترسن که نه توان سنور
 (وفه رمان) ی رابگرن گونا حیکیان

اَفْتَدَّ شَيْبَةً بِرَأْسِهِ فَرَأَى اللَّهَ فَارْتَدَّ وَهُوَ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا قَدْ كَانُوا فِي
 الظُّلُمَاتِ

بو نبيه كه ژن فيديه و بارمته
 بدا (سامان يا پاره يه ك به
 خو وه بگري و ته لاق وه ريگري)
 نه مانه سنور و كه و شه ني خودان و
 ليى تى نه په رن هه ركه س له وه
 لا دا سته مكاره .

نوكته : خاوه ني نه لمه نارله
 (مسند آحمد بن حنبل) و (صحيح
 مسلم ، نه گير يته وه) سى ته لاق
 له يه ك مه جليسا به يه ك
 ته لاق ديه ژمار) .

سوره ي به قه ره $\frac{2}{228 \text{ و } 229}$

حرام بونی سوت خواردن

واژه یهک، که بهواتای سوت بهکار نهبری ریبا یسه، دیاره واژهی سوت ناتوانی دهقاو دهقی ریبا بیّت، ریبا حرامه، چونکا مال و دارایی لهدس هندی کهدا کو نهکاتهوه و له چاکهکردن دهرحق به هم نوعان بهرگری نهکا. لهو کاتهی وا کھی، له بهرانبهر سوت وهرگرتندا قهرز به کھی ترئدا له راستیدا له نیازو دامای قهرز گیر زیادهو سوتی گیر دی.

۲۷۵- که سانی که سوت نه خون هه ل ناستن مه گه ر که سنی شه یتان ده سی لسی وه شاند بی و شیّت بو بی و نه توانی خوراگری (چار جاره بکه وی و جار جاره ش سه په حوالانه هه ستی و پروا) نه مه له به رئه وه یه که وتیان: (فرۆشتن)

به یعیش وه کو سوت ته (جیاواژیک)

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا أَلَّا يَفْزَمُونَ إِلَّا
كَمَا يَفْزَمُ الَّذِينَ يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ
الْمَيْمَنِ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ

مِثْلَ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ
الرِّبَا فَمَنْ جَاءَكَ مَوْعِظَةً مِّن رَّبِّهِ
فَاتَّبَعَهَا فَكَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرٌ إِلَى اللَّهِ
وَمِن عَادٍ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

له نیوان کرین و فروتنی شه رعی و
سوت خواردن نانیهه (که چی خوا
فروشتنی چه لال و سوتیشی چه رام
کرد وه (چونکا جیوازی له ناوئه م
دوانه دا زوره) وه ئه گه ر که سئ
په ندی خوی پی بگا (وله سوت
خواردن) خوراگری سود گه لی که
له به را (به رله نزولی حوکمی
ته حریم) به ده سی هیناوه مالی
ئه وه (وئه م حوکمه ، سوتی رابورد و
ناگریته وه) وکاری ئه و به خوییه
(و رابوردی ئه و ئه به خشی) به لام
که سانئ که بئهرینه وه (سسسه ر
سوت خواردن و ئه م گونسا حسه
دوپاته و ۰۰۰۰ بکه نه وه) ئه چنه
نا و ناگرو بوئه میئه له تا جراته
... تیس ئه میئننه وه .

۲۷۶-- خوا سوت نابود ئه کاو خییو
صدهده قه زیاد ئه کا ، وه خوا هیچ
ئینسانیکی ناسپاسی گونا حکاری
خوش ناوی .

۲۷۷- که سانئ که برواو باوه ریان
هیناوه و کارو کرده وه ی چاکیان
ئه نجام داوه و نویژیان کرد وه و
زه کاتیان داوه ئه جرو مزه بیان لای
په روه ردگار یانه ، وه نه مه تر سیک
بوئه وان هه یه و نه خه فه تباریش
ئه بن .

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيدُ الصَّدَقَاتِ ، وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۴۷۸- ئە ی که سانئ کسه ،

ئیمانان هیناوه له خوا پارینـ

بکه ن ، وه ئە وه ی له (به شی)

سوت لای (خه لک) ماوه ته وه

ده سی لئ هه لگرن ئە گهر

برواتان هه یه .

۲۷۹- ئە گه ر (وا) نه که ن بزانی

به جه نگ کردن له گه ل خوا و

پینغه مبه ری خوا رو به رو ئە بنـ

وه ئە گه ر تو به بکه ن ده سمایه --

که تان هی خو تانه (ئە صلی

ده سمایه بی سوت) نه سته م

ئە که ن و نه سته میشتان لئـ

کراوه .

۲۸۰- وه ئە گه ر (قه رزار)

ده س ته نگ بی و توانای قه رز

دانه وه که ی نه بی تا کاتـ

توانایی ، مۆله تی بده ن (وه گه ر

ئە و نه ده س ته نگ بیـ

نه توانئ قه رزه که ی بداته وه)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا

بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ

وَدَسْؤِهِ ۖ وَإِنْ تَابْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ

أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ۝

وَلَا كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظَرَ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ ۖ

ان تصدقوا خیرکم ان کنتم تعلمون ○ بی به خشن چاتره ، نه گسه ر

(چاکه ی نه م کاره) بزنان .

واتقوا یوماً ترجعون فیہ الی اللہ ثم ○ ۲۸۲- وه له رژی خوبیازین ،

توفی کل نفس ما کسبت وهم لا یظلمون ○ (و بترسن) که له و ابولای خوا

البقرة: ۲۷۶-۲۸۲

نه گه ریینه وه و له پاشان به هه ر

که سه وه ی نه نجامی داوه پیی

نه دریته وه و سته م له وانه ناکری

(به لکو هه رچی نه ی بینن نه

تیژه ی کارو کرده وه ی خو یانه) .

سوره ی به قه ره _____ ۲

۲۷۵ تا ۲۸۲

ئىبىسنىيە كانى قورعان

قورعان لە زۆر شوپىندا بەناوى دىفـِـع لـــــــ
 فىرکردنە كانى قورعان و ئەحكام و بىنەرەتى يەكانى قورعان
 ئامازەى بو پەدەدە كانى جۆر بەجۆر كردووە . ھەندى لـــــــ
 بە شانە لەبابەت تى بىنىيە كان و پىشگۆيى قورعانەو يە
 كە بەدرىزايى رۆژگار دىنەدى و ئاشكرا ئەين . ھەر وەكو
 خوا خوى سەرەتاي رۆژگارى فىربون لەرىگاي قەلەمەو
 رادەگەيىنى . (سورەى ۶۶ ئايەى ۴ تا ۶) ،

۱۹- (ئاوى) دو زە رىايى (سوڧىرو

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ۝

شېرىنى) برد تا نىزىك بە يەكى

كردنەو (يەكبان گرتەو) .

۲۰- لە نىوان ئەو دوزە رىايە دا

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ

(بەستەلەك و مانىيەكى ئەرزى

يا خودايى) ھەيە ، كە بـــــــ

لَا يَبْغِينَ ۝

التحمتن : ۲۰-۳۱

سه ریه ك نه كشین (و تیکه ل به

یه ك نه بن) سوره ی رحمن
۵۵

۲۰ و ۱۹

يَمَعَشَرَّ الْجِنَّ وَالْأَدْنِسَ لَإِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَتَمَفَّدُوا مِن آفَظَارِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ فَانفُذُوا وَلَا تَتَمَفَّدُوا مِنَ الْأَرْضِ لَئِن يُسَلِّطُنَا ۝

۳۳- ئە ی تا قمی په ری و مرؤف ئە گەر ئە توانن به که نارە ی ئاسمان و زه ویدا برؤنه دە ری (و کونی بکه ن) برؤنه دە ری (به لام) نا توانن (کونی بکه ن و) برؤنه دە ری مه گەر رهئزیکتان (به ده سه وه) بی ، واتا : ناتوانن له بن ده سه لاتی خوا ده رچن ئە شگو نجی مه به ست ته سخیری

• فه رابی)

۳۴- که وایی کام یه ك لـه

نیعمه ته کانی په روه ردگار تان

به درؤ ئە زانن (و به د روی

ئه خه نه وه) •

۳۵- (له لایه ن خودا وه) بلیسه و

پۆلوی ئاگرو مسی تا وینراو

(و داغ) به سه رتانا بریژری تا

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۝

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ

قَلَّا تَتَّصِرْنَ ۝

التحسین: ۳۴-۳۶

هیچ ریگای یارمه تی دران و زرگار
 بو نتان بو نه مینئ (نه شگونجئ
 مه به ست ناگر بارانی گولله و
 موشه کی هه وایی بی) .

سوره ی رحمان
 ۵۵
 ۳۵ تا ۳۳

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ۝

۲- کاتی ئاسمان له ت (وشه ق)
 بی

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝

۳- وه فه رمانی په روه رد گاری
 ببا که حه تی و شیاوه .

وَلَاذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ۝

۴- وه ئه و کاته ی که زه وی
 هه موار (وپان وریک) ئه بی .
 له وه بریژئته ده ری، ئه وه ی له
 ناویدایه و خالی بیته وه .

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝

الانشقاق: ۲-۶

سوره ی انشقاق
 ۸۴
 ۵ تا ۱

وَأِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۝

- وه ئه و ده مه ی که بیاران
 بوه ستئ (ووشتی ئا و ه س
 ئه ستیور بی (قسرکه وئی) و
 زه وی به ره هم نه دا) .

وَأِذَا الْوُحُوشُ حُجِرَتْ ۝

التکویر: ۵

۸- وه ئه و ده مه ی که گیان

وَأِذَا النُّفُوسُ

رُوحَتْ ۞

التکویر: ۸

له گه ل له ش جو ش ئه درى (و
نه فسى مه خلوقات له گه ل
هاولفه کانیان تیکلا وئه بن)

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۞

۱۱ - وه ئه و ده مه ی نامه ی
(کارو کرده وه) ئه کریته وه
(و ئه خویندریته وه)

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۞

التکویر: (۱-۱۲)

۱۲ - وه ئه و ده مه ی که ئاسمان
له ت و په ت ئه بی و تویرا ل
تویرا ل ئه بی

سوره ی ته کویر ۸۱

۱۱ و ۱۰، ۷، ۴

إِذَا زُلْزِلَتْ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۞

۱ - ئه و ده مه ی که زه و ی ،

بله رزیته وه به بوله رزه ی خو ی

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۞

۲ - وه (زه و ی) باری خـو ی

(گه نجینه یا مرد وه کان یا هه ر

چی له ده رو نیدایه) بریژیته ده ری

۳ - (له و روزه دا) مرؤف بلئ : زوی

وَقَالَ الْإِنْسَانُ

چی به سه رهاتوه (که ئاوائه له رزی

مَا لَهَا

و هه رچی له ده رونیدایه هه ئی .

رشتو ته ده ری) .

يَوْمَئِذٍ تُحْمَلُّ تُخَبَّرُهَا

۴- له و رۆژه دا زه وی به سه ر -

هات و پرو داوه ی خنوی بو خه لك

ده گیزیته وه (به م سئ چۆره : بو

هه رکه سپاداشی کرده وه ئاشکرا

ئه بی ، وه كه ئه مه زه وی به

تسه ئه مه یان پی ئه ئی ، مال به

زمانی بی زمانی ئه ئی به ر له مه

ئاوه دان بوه ، هه روا له ت بونی

زه وی به هوئی بوله رزه وه ئه ئی

ته مه نی دنیا دواپی هاتره) .

۵- چونکا په روه ردگاری تو به و

(زه وی) یه فه رمانی داوه .

۶- له و رۆژه دا خه لك (له

گور یچه ی خو یان) دینه ده ری

تا (جه زاوسزای) کار و

کرده وه ی خو یان بینن .

۷- دیاره هه رکه سئ به

ئه ندازه ی تو زقاله زه ره یی

يَا أَيُّهَا رَبِّكَ أَخْلَى لَهَا

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا

أَعْمَالَهُمْ

فَمَنْ يَحْمِلْ وِثْقَالَ ذَرَّةٍ

خَيْرًا يَرَهُ ۝

چاگه ی کرد بی (پاداشی) ئە و ه
 ئە بینـی .

وَمَنْ يَحْمِلْ إِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

الزلزال: ۳-۹

۸- وه هه رکه سی به ئە ندازه ی
 توژقاله زه ره یی به د فه پری کرد
 بی ، سزای ئە و کارو کرده وه به د
 فه ره ده بینـی .

سوره ی زلزال
 ۹۹
 ۸ تا ۱

وَسَأَلْتُكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي
 نَسْفًا ۝

۱۰۵- (ئە ی ره سولی خودا)
 له تو له بابە ت کیوه کان ئە پرسن
 (که ئە و کیوانه له روژی قیامه ت
 چیان به سه ردی) بیان بلی :
 (خودای من) وه ها له بن دا
 هه لیان ده که نئ که ببه توژو
 خوّل و توژه که شیان با بیبا .

فَيَذَرُهَا كَالْأَصْفَصَفَا ۝

۱۰۶- ئە و سا په ستی و بلیندی -
 یه کانی زه وی وه ها راست و
 بی گری ئە کا .

لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا

۱۰۷- که له وا ئیتر په ستی و بلیندی
 و خواریو خییچی نابینی (قساع :
 زه وی نه کیلگه و بی گیا و بی
 ئا وه دانی یه - صفصف : زه وی

وَلَا آمَنَّا

طہ: ۱۰۶-۱۰۸

وَاذًا وَقَعِ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ
دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُعَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ
كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ۝

النمل: ۸۳

راست و بی گری، بی خواره که و
پیچہ کہ یه) ۰ سورہی طہ ۲۰
۸۲- هه رکاتئ که فه رمانی نازا ر
دانی ، ئه وانہ بگا (و نیشانہ ی
رؤزی په سلان دہ رکه وی و رؤزی
تولہ بگا) گیانداریکی زه به لاح
(که نیشانہ ی رؤزی قیامہ تہ و
له جسنی مروّف نییہ) لــــه
زه ویدا بوا ئه وان دہ هیئیتہ
دہ ری، که له گه لّ ئه واندا قسه
ئه کا و ئه لئّ : خه لک بــــه
نیشانہ کانئ ئیمہ برپواو ئیمان
ناهیئن .

سورہ ی نمل $\frac{۲۷}{۸۲}$

قَادًا بَرَقَ الْبَصْرُ

۷- (بلیّ) : ئه و دہ مه ی کـــه
چاو به مؤله ق ئه وه ستئّ .

وَحَسَفَ الْقَمَرُ

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

القیمة: ۱- ۱۰

۸- وه مانگ ره ش هه لّ دہ گه ری ،
۹- وه مانگ و رؤز (له یه ک جئّ)

کنو ئه بنه وه .
سورہ ی قیامت $\frac{۷۵}{۹ تا ۷}$

تې رواین له سورش

قورغان قسه له كه شفياى عيلمى و زانستى كرده
هر چند ۱۴۰۰ سەت سال زياتر له نزولى قورغان
پائىبرى، كه چى قورغان شتىكى نەداوہتە پال سوروش
كه له دوايدا پيچەوانەى ئەوشته دەرکەوئى يا بـەر
ئاوژوى قسهى قورغان بئە له قورغاندا ئيشـارە
به كه شفياى عيلمى ئەم دوايانە زۆرەو چەندىن ئايەتى
تر له قورغاندا ھەيە كه سەبارەت به پەدیدهى خيلقەت
قسه ئەكاو نيازى به تويژينەو ھەيە تا حەقىقەتى
ئەوانە له بابەت سوروشتەو دەرکەوئى، ئيمە لەم گول
بژيرەدا چەن ئايەتمان بو نمونە، ھيناوہتە، گـوړو
قسهمان لئى كردهو ھەنا لەم بابەتەو ئايەت زۆرە.

۳۵- وەلەنیشانەکانى ئەو ھو
ئافەرىدەکردنى ئاسمانەکان و
زەوى و ئەو ھى لەگيانداران
خولقاندو يەتى و ئەو ئافەرىدە
کراوانەى لەواندا بلاوکردۆتەو ھ

وہ خواہ رہے بیہوش، بس
 کو کردنہ وہی نہوانہ توانا یہ
 نوکتہ: بتا ما زہیہ: بوٹا فہریدہ
 و زور بونی، بونہ و رانی جوڑ بہ
 جوڑ و ہبونیان لہ ناسمانہکان و
 زہ ویسدا۔

جمع: تا ما زہیہ بوٹوہ، ہر وہ۔
 کو خواہ توانیو بہتی نہ و ہم وہ
 گیاندارہ نافریدہ بکا نہشتوانی
 لہ نایان ببا و کوپان بکاتہ وہ و
 گسکیان لیدا، یا نہ و بونہ و رانی
 ناسمانہکان و زہ وی پیکہ وہ
 لہیک جیگادا خر بکاتہ وہ۔

شورا ۴۲
 ۳۵

۹۸۔ ہر نہ وہ خودایی کہ ہم مو
 ئیوہی لہیک ئینسان لہ
 نارامگہ (منالدان) و لہ وہ
 دیعتگہ (پشت) نافریدہ کردوہ
 بہ یقین نیشانہکانمان
 بو تا قمی کہ نہ فامن بہیان
 کرد۔ سورہی انعام ۶
 ۹۸

۲۔ نہی خہ لکی ن نہ لہ
 پہ روہ ردگار تان پاریزبکہ ن
 کہ ہم مو ئیوہی لہ یک ئینسان
 نافریدہ کرد، وہ ہا ولفیشی
 (جہوای) لہ جنسی: (رہ سہ نی)

فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ، وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذْ يَسْأَلُ
 قَدِيرٌ ۝

السّواری: ۳۰

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
 فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ، قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ۝

الانعام: ۹۹

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ
 نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ

تھو و خولقاند، وہ لہو دوانسہ
(شادہم و حہوا) پیاوان و ژنانی
زوری (لہ روی زہوی) خستہوہ و
بلا و کردہوہ و لہ خودا یسہک
بترسن و پاریز بکن کہ (ہہ موتان
برواتان بہ گہورہیی تھوہہیدہو)
لہو دہمہی شتی لہیہکترتھہخوازن
ناوی تھوٹھہبن (و ہہروہہا) لہ
خزم کس و کارتان (لہوہ کسہ
پیوہندیان لہگہلابیرن) پاریز
بکن و بترسن، چونکا خوا
چاوہدیتری تان لیوہ تھکا۔

سورہی نساء $\frac{4}{2}$

۵۔۔ خوا تھوہیہکہ لہمندالنداندا
بہو جوڑہی تھیہوئی تھتان گروینئی
و دیمہن و شکلتان پی تھدا (کہ
وابی) مہعبودی بیجگہ لہسہو
خوایہکی توانا و حکیم نییہ۔

سورہی آل عمران $\frac{3}{2}$

۶

۱۹۔ ثایا نہتدی کسہ خوا
ثاسمانہکان و زہوی بہ حہق
ثافریدہ کرد تھسہگہر
بییہوئی تھوہ تھبا و ثافریدہ
یہکی نوئی (بینئی) دینئی۔

سورہی ابراہیم $\frac{14}{2}$

۱۹

مِنْهُمْ رَجُلًا كَثِيرًا وَ نِسَاءً، وَ اتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝

النساء: ۲

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

آل عمران: ۷

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ، إِنَّ يَشَاءُ مِنْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ
جَدِيدٍ ۝

ابراہیم: ۲۰

۵- ئەى خە لکینه ئەگەر لەزبىندو
 بو ئەوه، گومانتان هەبە (سەرئەجى
 ئەم نوکتە بەدەن کە) ئىيمـــــــه
 ئىيوەمان لەخاک ئافەرىـــــــدە
 کردو، لەدوای، لەنوتفـــــــه
 و لەدوای ئەوه لەخوینى مەبو
 لەدوای ئەوه لەموضفـــــــه
 (شتى وەکو گوشتسى جاوارا)
 کە هەندى دارای شکـــــــل و،
 خلیقەتە و هەندى بى شکلە مەبەست

ئەو هەبە کە بو ئىيوە روناک
 بکەینەو (کە بەسەر هەر شتیکدا
 تواناين) و هەرچى بمانـــــــه و ئى
 بەرى پى ئەخىن) لـــــــه دوای
 ئەو ئەو ئىو بەوینەى مانایک
 (لەزکى دایک) ئەنیرینە دەرى،
 مەبەست ئەمەیه کە

بگەنە پەلەى (پێگە یشتـــــــن و
 خۆناسین) پروشت و بلووغ لەم
 ماوەدا هەندى لە ئىو ئەمرن و
 هەندى ئەو نەئەزى تائەگاتە
 ئەو پەرى پیری و کـــــــه نەفتى
 بەجۆریکی واشتئى لە زانست و
 زانیارى خۆى نەتوانئى بىنئیتەو
 بیرو یادی خۆى (لەلایەکی ترەو
 زەوى (لەزەوى زستاندا) ویشک و

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ
 فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ
 ثُمَّ مِن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَرَوَّ
 غَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي
 الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ آجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ
 نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّ كُمْ
 وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ
 أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمِ
 شَيْءًا وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً قِيَادًا

مرد و ئەبینی، بەلام کاتی بارانی
 بەسەرا ئەبارینین ئەکەوئیتە
 بزوتنە وە بوژانە وە زیاد
 - کردن، وە هەموو جوړەگیایەکی
 جوان و رازاوە ئەروئینی .

سورە ی حج ۲۲

۵

۸۸- کێوکان ئەبینی، و بە راو
 - ستا و و بئێ تهکانیان ئەزانی
 کەچی، وە کو هور ئەروئ ئەمەکارو
 - ئافەرینشی خوا یەکە، هەمو
 شتیکی مۆنەزە م و مەحکەم و پتە و
 ئافەریدە کردو

خوا لە و کارانە ی و ئێو ئە نجامی
 ئە دە ن ئاگادارە .

نوکتە : ئە م ئایە تە بە ئاشکرالە
 بابەت حەرە کە تی زە وی قسە
 ئە کا ئە مە موعجیزە یە کە، هە زار و
 چە ن سأل بە ر لە مە بە ناوی
 تە و حید ئە م قسە ی هیناوە تە
 گۆرکە چی گالیله ی ئیتالیا یی و
 کوپیرنیک لیهستانی لە ئاخری
 سە تە ی ۱۶ و سە رە تە ی سە تە ی
 ۱۷ زاینی قسە یان لە مە کردو و

أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ
 وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ ذُو عُنُقٍ بَهِيحٍ ○

الحج: ۶

وَكَرِي الْجِبَالِ تَخْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ
 تَمْرُ مَرَّ السَّحَابِ، صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي آتَقَنَ

خاوه ن کلیسا کانیش تونـد
 ۰ ئە مانه یان مه حکوم کردوه ۰

حُلَّ شَيْءٌ وَإِنَّكُمْ خَيْرٌ لِّمَا تَفْعَلُونَ ۝

التمل : ۸۹

سوره ی نمل $\frac{۲۷}{۸۸}$

۸- (وه هه ره ها) ئە سب و
 هیسترو که رو و لاغی ئافه ریده
 کرد ، تا سواریان بن و مایه ی
 زینه ت بئ بوئیوه (جوانی -
 یه ک بئ بوئیوه) و شتانی تر
 (هوی هات و چوو هوی سواری و
 بار به ری تر) یش ئافه ریده
 ئە کا که ئیوه نازانن ۰

وَالْخَيْلِ وَالْإِبْهَالِ وَالْحَمِيرِ لِيُرَكِّبُوهَا وَزِينَةً
 وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

التحل : ۹

سوره ی نحل $\frac{۱۶}{۸}$

۳۸- بلی ئیوه هه ره هه و
 کوره ن بانگ ئە کرین تا له
 ریگای خوادا ببه خشن و
 هه ندی له ئیوه به خیلی ئە که ن
 و هه رکه سیش به خیلی بکا له
 راستیدا سه باره ت به خووی
 به خیلی کردوه و زیانی له

هَأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ ۚ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا
 يَخْضَلُ عَنْ نَفْسِهِ ۚ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ ۖ وَأَنْتُمْ

خوی داوه ، وه خوا بی نیازه
 وه هه رئیوه ن نیاز دارن ،
 هه رکاتی مل باده ن خوا
 تا قمی تر به جیی ئیوه
 ده هیئی که وه ک ئیوه نابن

الْفُقَرَاءُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ فَهُمْ لَا يَسْتَنْبِئُونَ قَوْمًا
 غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أُمَّةً لَكُمْ ۝

محمد : ۳۹

سوره ی محمد $\frac{۴۷}{۳۸}$

خوابانگ کردن و پارانه وه

بریک له عیباده تهکان بهو جورهی که قورعان
 فیلمان ئەکا ئەبیتە هوی ئەوه که مرۆف پیوهند له گەل
 خوا پهیا بکاو خوی بانگ بکاو لسه بهری
 بپاریتەوه تا نیازی بو دابین بکا، مرۆف به نوپـ
 خویندن خو ئەخزینیتە ناو پەرژینی خوا بهم جورە خوا
 پەرست خو له خوا نیژیک ئەکاتەوه و خوا بانگ ئەکا و خوا
 بهلوتفی خوی وهلامی ئەداتەوه و لهخوی نیژیک ئەکاتەوه
 ئەوانهی وا ئاگیان له دەسکەوتەکانی معنەوی ههیه
 که بهبیرو بروا و ئیمانی قورسو پتەو له ریگای نوپـ
 هیژیکی معنەوی خوداییان به دەس هیناوه، جوان
 - ئاگیان لهم هیژه پر هیژه معنەوی په ههیه .

ئاواتم ئەوه بو خوا ریکی بخاکه قورعانی کهریم
 بهینمه سەر زمانی کوردی و خیرەو مەندی پەیا بـ
 له ریگای خوادا له چاپی بدا، وادیاره ئم ئاواتم
 خەریکه بەدی بی. شوکر بوخوا (شه پۆل).

۱۸۶- وه هه ر کاتئ کسه
 به نده کانی من له تو لسه
 بابه ت منه وه پر سیار بکه ن
 (بلئ) من نیژیکم دوعا و
 پارانه وه ی ته وه ی وا له
 به رم ده پارینه وه لسه و
 ده مه ی وا هاوارم بو دینئ
 (بانگم ده کا) وه لامی ته ده مه وه
 که وابو ته وانه بانگ کردنی من
 وه رگرن و به من بروا ئیمان ،
 بهینن تا به لکوری بدوزنه وه
 (و بگه نه شوینی دلخواز) .

سوره ی به قه ره $\frac{2}{186}$

۲۰۲- وه هه ندئ ته لیسن :
 په روه ردگاری ئیمه له دنیا دا
 له گه ل ئیمه دا چاکه بکه و له و
 دنیا ش چاکه مان له گه ل دا بکه و
 له عه زابی ئاگریش بمان پاریزه
 ۲۰۳- ته وانه به شو به هره یه ک
 له که سب (و پارانه وه ی) خوپان

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ
 أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
 فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ
 يَرْشُدُونَ ۝

البقرة: ۱۸۷

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا
 حَسَنَةٌ وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ
 النَّارِ ۝

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ

مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ○ بۆهه یه ، وه خوا سه ر یعولحیسابه

نوخته: لیژره دا دوعا و پارانده وه به

که سب له قه له م دراوه ، له به ر

البقرة: ۲۰۲-۲۰۳

ئه وه که سب هم بۆکاری جیسمی

یه و هم بۆکاری روحی وقه لبیشه

وه کو ئه م ئایه ته (ولکن یو

اخذ کم بما کسبت قلوبکم) سوره ی

نساء ئایه تی ۱۱۱ واتا: به وه ی

دل و ده رونی ئیوه کرد و یه تی

مواخه زه تان ئه که م و ۰۰۰

سوره ی به قه ره $\frac{۲}{۲۰۳}$

۲۸۶- خوا له هیچ که س زیاد له

توانای خوئی ته کلیفی لی ناکا

(جاله به ره مه مرؤف) هه ر

کاریکی (چاک) ئه نجام بدا به

قازانجی خوئی ئه نجامی داوه ، وه

هه ر کاریکی (به د فه ریش)

ئه نجام بدا به زیانی خوئی

ئه نجامی ئه دا (ئیمانداران ،

ئه لین) : ئه ی په روه ردگاری

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا
كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا كَسَبَتْ رَبَّنَا لَا
تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا

تَحْمِلُ عَلَيْنَا اِضْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِنَا، رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا
 بِهِ، وَاعْفُ عَنَّا، وَاعْفُ لَنَا، وَارْحَمْنَا،
 اَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

البقرة: ۲۸۷

ئیمه نه گه ر ئیمه هه له مان
 کرد یا له بیرمان چو (له
 بیرمان برده وه) تو له مان لی
 مه ستینه وه ، نه ی په روه رد

گاری ئیمه نه رک و نه سپار
 ده یی قورس و گران
 مه خه سه رسا ، شه ر
 وه کو (له په رگه نأح کردن و
 مل بادان) خستنه سه ر
 که سانی که به ر له ئیمه بون
 نه ی په روه رد گاری ئیمه
 ئیمه سزاو نه رکی که له توانا
 و تا پشتی ئیمه به ده ره ، مه ی
 خه ره سه رمان ، وه له
 گونا حمان خوش به و ئیمه
 ببه خسه ، وه رو حمان بی
 بکه ، تو مه زن و خوشه و بستی
 ئیمه ی ، که وایه یارمه تیمان
 بده و به سه رکافراند ا سه ر

مان بخه
 سوره ی به قه ره ۲

۱۹۱- دیاره له ئافه رینشی
 ئاسمانه کان وزه وی وهات و
 چوی شه و و رۆژ ، نیشان—
 گه لیکی (رو ناکن) بوخواه نانی
 ئه قل و ئاوه ز(بو ئه وانه ی وا
 زیرو ئه قلدان) .

۱۹۲- ئه وانه ی که خوا له حالی
 راوه ستان و دانیشن و به
 ته نیشته وه (له هه مو حالیکدا)
 یاد ئه که ن ، وه له بابسه ت
 ئافه رینشی ئاسمانه کان و
 زه وی بیر ئه که نه وه
 (وتی ده فکر و ئه لین :) ئه ی
 په روه ردگاری ئیمه ئه مه ت
 بیهوده ئافه ریده نه کرد وه
 پاکی تایبه تی توپه ، ئیمه له
 عه زابی ئاگر بپاریزه .

۱۹۳- ئه ی په روه ردگاری ئیمه
 هه رکه سی تو له به ر کارو
 کرده وه ی) بی خه یته ناو ئاگر
 به حه قیقه ت په ست و ریسوات

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
 اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۗ
 الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى
 جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَ
 الْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ
 فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ،

وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۝

کرد وه ، به م جوړه بوسته مکاران

یارو یار مه تی ده ریك نییه .

۱۹۴- ټی په روه رد گاری ټیمه

بیستان ده نگی ټه وکه سه ی وا

بانگه وازی ټه کرد بو پروا و ایمان

هینان (و ټی وت) پروا به

په روه رد گاری خوټان بهینن

(و خوا به تاك بزنانن) و ټیمه ش

ئیمانمان هینا (ئیستا که وایه) ټی

په روه رد گاری ټیمه له گونا حمان

خوش به و کرده وه ی به د فه رمان

بو داپوشه و له گه ل چاکان (و

له سه ر ریبازی پیاو چاکان) بمان

مړیننه .

۱۹۵- ټی په روه رد گاری ټیمه

ټه وه ی وا له ریگای پیغه مبرانه وه

به لئنت پیدا بوین بمان ده یی ،

وله روژی به ریډا (قیامت) پست

و سه رشورمان مه که ، چونکا

تو هیچ ده می به لینی خوټ

ناشکینی (و خوئی لی لا ناده ی)

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي بِإِلَهِمَانٍ

أَن آمَنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا بِهِ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا

ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ

الْآبِرَارِ ۝

رَبَّنَا إِنَّا مَا وَعَدْتَنَا حَتَّىٰ نُسَلِّتَ وَلَا

تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْفِئُ

الْمِينَةَ ۝

فَأَسْجَابَ لَهُمْ رُبُّمُ إِنِّي لَا أُضِيْعُ عَمَلٍ
عَامِلٍ مِنْكُمْ مِّنْ دَكْرٍ أَوْ أُنْثَىٰ بُخْصُكُمْ مِّنْ
بَعْضٍ ۖ فَالَّذِينَ هَآجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ
دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا
وَقُتِلُوا لَا كُفْرًا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا ذُنُوبًا
جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ ثَوَابًا

۱۹۴- خوا داخواری ئە وانە ی
(ژ یرو ئە قلداره کان کسه
داخواری ئە وانە لسه
ئایه ته کانی به رودا قسه ی
لیکراوه) وه رگرتوه (وفه ر-
مویه تی) من کارو کرده وه ی هیچ
یه که له ئیوه چ پیاوی یا ژن
زایه ناکه م و به فیرو له ناوی
نا به م ، هه ندی له ئیوه له
هه ندی تر تانه (له یه که
په یکه رن) ئە وانە ی وا بو خوا
کوچیان (هیجره تیان) کرد
وه له سه ر خان ولانی خوین
ده رکران ، وه له ری مندا
(خوادا) ئازار دران و مه ی نه
تیان دی ، وه جه نگیان کرد
وکوژران (سویند ئە خووم)
گوناحیان ئە به خشم ، وه ئە یان
به مه به هه شتی که (چومه له
(ناوی ده ریا) به بن داره کا-
نیاندا ئە روا ، ئە مه پادا شو

مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَ اللَّهُ عِنْدَكَ حُسْنُ
الْجَوَابِ ○

آل عمران : ۱۹۱-۱۹۶

جه زایه که له لایه ن خود ایه، وه
باشترین پاداش لای خوابه .

سوره ی آل عمران $\frac{۳}{۱۹۷ تا ۱۹۱}$

سورہ ی کورت لہ قورئاندا بو لہ بہر کردن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

قُلْ یٰۤاَیُّهَا الْکٰفِرُوْنَ ۝

لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝

وَلَا اَنْتُمْ عِبِدُوْنَ مَا اَعْبُدُ ۝

وَلَا اَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ۝

وَلَا اَنْتُمْ عِبِدُوْنَ مَا اَعْبُدُ ۝

لَكُمْ دِیْنُكُمْ وَلِیَّ دِیْنِی ۝

الکفرین : ۱-۷

به ناوی خوی به خشه رو

د لا و او دل لا وین :

۲- (ئه ی ره سولی خوا) بللی :

ئه ی کافرانی (موشیـرك)

۳- من ئه و (بتانه) که ئیـوه

(به خوی) په رستشی ئه که ن

هه رگیز نای په رستم .

۴- وه ئیـوه شئه و خوا تا قانه ی

که من ئه ی په رستم ، ئیـوه

نلی په رستن .

۵- ئه من خودایانی باتلی ئیـوه

تا په رستم .

۶- وه نه ئیـوه ش خوی تاکی

مه عبودی من تا په رستن .

۷- (که وایه) دینی (حیساب و

عقوبه تی) ئیـوه بو خوتان (با

هه روا ناسپاس بن) و دینی منیش

بو خوم (شه رم لی لا دن) .

سوره ی کافرون ۱۰۹
۷ تا ۱

به ناوی خوای به خشه رو

دلاواو دل لا وین .

۲- کاتئ کومه گ و سه رکه وتن

له خوا وه بگا .

۳- وه له و رۆزه دا ئه بینى كه

خهلك پۆل پۆل دینه سه ر دینی خوا.

۴- كه وا بئ په روه رد گارت به

پاکی یاد بکه ، مه عفیرت و لئ

خوش بون له خوا بخوازه چونکا

خوا تۆبه وه ر ئه گری .

سوره ی نصر ۱۱۰
 ۴ تا ۱

به ناوی خوای به خشه رو

دلاواو دل لا وین .

۲- سویند به رۆزگار (ی نورانی

په مبه ر) : ده م و کات سویند

به هه میشه ی رۆزگار .

۳- كه به ره ی مرؤف هه میشه له

(پووان و سووان و ده سمايه له

ده س دان و) خوسران و زیان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ۝

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُوْنَ فِیْ دِیْنِ اللّٰهِ

اَفْوَاجًا ۝

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ ۚ اِنَّهٗ كَانَ

تَوَّابًا ۝

النصر: ۱- ۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

وَالْعَصْرِ ۝

اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكٰفِرٌ ۝

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّاصَوْا
بِالْحَقِّ؛ وَتَوَّاصَوْا بِالصَّبْرِ

العصر: ۱-۴

کاری دان .
۴- مه گه رکه سائیک نه بی که
بروایان هیناوه و کارو کرده و ه ی
باش و چاک و شیاوایان جیی به جیی
کرد بی ، وه یه کترینیان بـ
راستی و حه ق و راسپارد بی ، وه
هه روه هاش یه کترینیان بـ
خوارگرتن و تا پشت هینان
رائه سپارد بییت .

سوره ی عصر ۱۰۲
۴ تا ۱

به ناوی خوای به خشه رو
دلأواو دل لاویین :
۲- (ئه ی پیغه مبه ری خوا) بلّی :
ئه و، خوای تا قانه یه .
۳- خوا صه مه ده (بی نیازه و
هه موکه س نیازی به وه) .
۴- له که س نه بوه و که سیشی
لی نابی .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ
اللّٰهُ الصَّمَدُ
لَمْ يَلِدْهُ وَّلَمْ يُولَدْهُ

وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ

الاحلاص : ۱-۵

۵- وہ کہ سئی ہاوتای نہ بوہ و
نابیی .

سورہ ی احلاص ۱۱۲
۱ تا ۱

بہ ناوی خواہی بہ خشہ رو
دلآ وا ودل لا ویین :

۳- (ئہ ی رہ سولی خوا) بگہ رمو :
پہ نا ئہ بہ مہ بہ رخوای سپیدہ
دہ م .

۳- لہ شہ ری ئہ وہ ی ئافہ رید می
کرد .

۴- وہ لہ شہ ری شہ وی تاریک
کہ دادی .

۵- وہ لہ شہ ری ژنی جاد وگہ ر
کہ لہ کاتی جاد وکردنا بہ گری
جاد وہ کاندافوئہ کا .

۶- وہ لہ شہ ری حہ سود لہ و
دہ مہ ی وا حہ سودی ئہ با .

سورہ ی فلق ۱۳
۱ تا ۱

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ
مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ
مِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ
وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِي الْعُقَدِ
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ

الفلق : ۱-۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝

مَلِكِ النَّاسِ ۝

اِلٰهِ النَّاسِ ۝

مِنۡ شَرِّ الْوَسْوَءِیۡنِ الْخٰفِیۡنِ ۝

الَّذِیۡ یُوسَسُوۡنُ فِیۡ صُدُوۡرِ النَّاسِ ۝

مِنۡ اِحْتِوٰءِ النَّاسِ ۝

الناس: ۱-۷

به ناوی خنواى به خشه رو

دلا وا و دلا وین :

۲- ته ی پیغه مبه ری خوا)

بفه رمو : په نائه به مبه ر په ر -

وه ردگاری به ره ی مرؤف .

۳- فه رمانره وای مرؤف (خواه نی

به ره ی مرؤف .

۴- خواى تاغانه مه عبودی

به ره ی مرؤف .

۵- له شه ری وه سوه سه کاری

شه یتان .

۶- که وه سوه سه ی به د فه پ

ئه خاته ناو دل وه ناوی خه لك

۷- چ ئه و شه یتانه له ره گه زی

په ری بی یا مرؤف .

۱۱۴

سوره ی ناس

۶ تا ۱

له وه رگه رانی : محه مه د صالح

ئیبراهیمی محه مه دی (شه پؤل)